
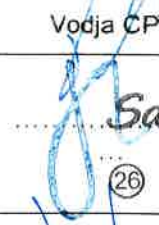

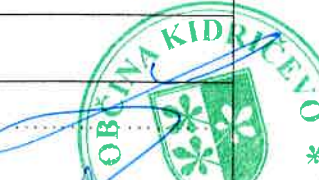

SAUBERMACHER SLOVENIJA d.o.o.,
Ulica Matije Gubca 2, 9000 Murska Sobota

**NAČRT ZAŠČITE IN REŠEVANJA OB
NESREČAH Z NEVARNIMI
ODPADKI/SNOVMI**
ZA
SAUBERMACHER SLOVENIJA D.O.O.
CRO KIDRIČEVO, TOVARNIŠKA CESTA 10, 2325
KIDRIČEVO
VERZIJA: 3

	Oseba/Organ	Datum	Podpis
Izdelal	IVD Maribor	Št: NZIR/V3/2022 Datum: marec 2022	Janko MERŠ Vodja CPV
Sprejel	Saubermacher Slovenija d.o.o. CRO KIDRIČEVO direktor Andrej Gomboši	Št: NZIR/V3/2022 Datum: <u>28.3</u> 2022	 Saubermacher Slovenija 9000 Murska Sobota Ulica Matije Gubca 2 (26)
Skrbnik NZR	Saubermacher Slovenija d.o.o. CRO KIDRIČEVO Vodja centra Gorazd Tergušek	Št: NZIR/V3/2022 Datum: <u>28.03.</u> 2022	
Potrditev s strani občine Kidričevo			
Pregledal/ potrdil	Občina Kidričevo	Št: NZIR/V3/2022 Datum: <u>30.3</u> 2022	
Pregledal/ potrdil	Uprava RS Slovenije zaščito in reševanje Izpostava Ptuj	Št: NZIR/V3/2022 Datum: <u>28.3.</u> 2022	

VSEBINA

1. NESREČE Z NEVARNIMI ODPADKI/SNOVMI.....	2
2. OBSEG NAČRTOVANJA	17
3. ZAMISEL IZVAJANJA ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI.....	20
4. POTREBNE SILE IN SREDSTVA TER RAZPOLOŽLJIVI VIRI	31
5 OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE, ALARMIRANJE.....	34
6 AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV	38
7 UPRAVLJANJE IN VODENJE.....	41
8 UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI	45
9 OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA	51
10 RAZLAGA POJMOV	52
11 PROGRAM USPOSABLJANJA, URJENJA IN VAJ	55
12 NAVODILO ZA VZDRŽEVANJE IN RAZDELITEV NAČRTA ZAŠČITE IN REŠEVANJA.....	56
13 PRILOGE.....	57

RAZLAGA KRAJŠAV

Pojmi in okrajšave, ki se uporabljajo v načrtu so:

NZiR	Načrt zaščite in reševanja
PGD	Prostovoljno gasilsko društvo
IGE	Industrijska gasilska enota
GE	Gasilska enota
ReCO	Regijski center za obveščanje (Ptuj)
ZRP	Zaščita, reševanje in pomoč
ZD	Zdravstveni dom
ZR	Zaščita in reševanje
SNMP	Splošna nujna medicinska pomoč
PP	Prva pomoč
RKB	Radiološka, kemična in biološka (zaščita)
CVR	Center za vodenje in reševanje
CV	Civilna zaščita

1. NESREČE Z NEVARNIMI ODPADKI/SNOVMI

1.1. UVOD

Načrt zaščite in reševanja (NZiR) za primer nesreče z nevarnimi odpadki/snovmi v podjetju Saubermacher Slovenija d.o.o., na lokaciji CRO Kidričevo je izdelan v skladu z Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Ur.list RS št. 51/06-UPB-1, 97/10 in 21/18-ZNOrg) in Uredbo o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Ur. list RS, št. 24/12, 78/16 in 26/19) ter temelji na Oceni ogroženosti zaradi nesreče z nevarnimi odpadki/snovmi v podjetju Saubermacher Slovenija d.o.o., CRO Kidričevo, avgust 2021.

Saubermacher Slovenija d.o.o. je podjetje, ki se ukvarja z zbiranjem in obdelavo nevarnih in nenevarnih odpadkov. Dejavnost poteka v centru za ravnanje z odpadki, ki obratuje na lokaciji industrijske cone Talum v Kidričevem, na naslovu Tovarniška cesta 10, 2325 Kidričevo (v nadaljevanju CRO Kidričevo). Odpadki predstavljajo nevarne snovi (pripravke), ki so razvrščene kot vnetljive, strupene, jedke, dražilne, oksidativne, zdravju škodljive in okolju nevarne. Dejavnost centra za ravnanje z odpadki zajema: mešanje, sortiranje, pretakanje, skladiščenje, pre-embaliranje in predelovanje v manj nevarne ali nenevarne odpadke. Skrbnik načrta je dolžan najmanj na pet let načrt pregledati in ga v skladu s spremembami dopolniti. Dopolnjeno verzijo mora posredovati vsem prejemnikom načrta.

Ažuriranje ter vse spremembe in dopolnitve načrta se morajo evidentirati na evidenčnem listu, ki je priloga načrta. Za ažuriranje in dopolnjevanje načrta je pristojen skrbnik načrta, ki je vodja centra. Spremembe in dopolnitve načrta sprejme direktor družbe.

Načrt zaščite in reševanja se pregleda in spremeni ali dopolni zaradi spremembe ocene ogroženosti ali večje spremembe razpoložljivih sil in sredstev za zaščito, reševanje in pomoč oziroma po potrebi in v primernih časovnih obdobjih oz. najmanj na vsakih pet let. Pri tem se morajo upoštevati tudi nova spoznanja stroke in izkušnje, pridobljene pri ravnanju ob nesrečah ter na vajah zaščite, reševanja in pomoči

Načrt zaščite in reševanja za nesreče z nevarnim snovmi se mora preveriti z vajami v primernih časovnih obdobjih, ki ne smejo biti daljša od treh let.

Službo varovanja na območju podjetja opravlja zunanji pogodbenik (Vargas-Al.), ki izvaja fizično in tehnično varovanje. Za ukrepanje ob večji nesreči so pristojni poklicni gasilci Vargas-Al in GE PGD Talum, ki je stacionirana neposredno na lokaciji podjetja Talum in je oddaljena od CRO Kidričevo za cca. 1 km, ostala gasilska društva v okolici ter GEŠP PGD Ptuj, ki so oddaljena cca. 10 km. V primeru izvajanja del, kjer je potrebna požarna straža, se le-ta izvaja s strani osebe usposobljene za izvajanje požarne straže.

Na lokaciji je izveden sistem avtomatskega javljanja požara, ki je vezano na VNC zunanjega pogodbenika - 24/7 in sicer na VNC Vargas-Al in VNC Aktiva.

Podrobneje se v NZiR obravnavajo dejavnosti, kjer bi lahko prišlo do razlitja nevarne snovi ali požara:

- Pretakanje nevarnega tekočega odpadka iz avtocisterne v rezervoar
- Skladiščenje nevarnega tekočega odpadka v rezervoarju
- Manipulacija s tekočim odpadkom v IBC vsebniku
- Skladiščenje nevarnih odpadkov v namenskih boksih
- Mletje odpadkov v drobilcu.

Opis lokacije

Lokacija leži v severnem delu industrijske cone Kidričevo (Tovarniška cesta 10, 2325 Kidričevo), jugozahodno od naselja Kidričevo. Najbližja stanovanjska območja se nahajajo severovzhodno v naselju Kidričevo (oddaljenost približno 570 m) in severozahodno v naselju Strnišče (oddaljenost približno 750 m). Med stanovanjskimi območji na severu in industrijsko cono je gozdni pas širine približno 60 m. Severno od industrijske cone poteka železniška proga. Odsek železniškega tira je speljan tudi na lokacijo CRO Kidričevo.

Dejavnosti naprave

I. Opis dejavnosti:

V CRO Kidričevo se izvajajo sledeče dejavnosti:

- Skladiščenje in predhodno skladiščenje nevarnih in nenevarnih odpadkov
- Obdelava odpadkov:
  - o Kemijsko fizikalna obdelava tekočih nenevarnih in nevarnih odpadkov
  - o Obdelava nenevarnih in nevarnih muljev
  - o Obdelava nenevarnih in nevarnih trdnih odpadkov
- Laboratorijska analitika odpadkov.

II. Opis tehnoloških postopkov:

a) Skladiščenje odpadkov:

V sklopu skladiščenja nenevarnih in nevarnih odpadkov se odpadki po zbiranju ali predelavi skladiščijo do prostih kapacitet na lastnih napravah ali potrebnih zalog za prevoz in nato predajo ustreznim prevzemnikom.

b) Obdelava odpadkov:

Pri kemijsko fizikalni obdelavi tekočih odpadkov ločimo obdelavo na:

- obdelava organskih tekočih odpadkov, ki se izvaja na napravi Chemosplit. Tu se iz organskih tekočih odpadkov (emulzije, zaoljene vode, vode od razmaščevanja in podobni tekoči odpadki) s pomočjo kontroliranega dodajanja flokulantov in intenzivnega mešanja, ločijo emulgirana olja in ostale nečistoče. Tako obdelan odpadek se dodatno vodi preko lamelnega separatorja, kjer dosežemo popolno separacijo tekočih organskih odpadkov na dve fazi: vodo primerno za obdelavo na komunalni čistilni napravi in usedline, ki se obdelajo na filtrni preši in končno obdelajo v procesu obdelave muljev.
- obdelavo anorganskih tekočih odpadkov, ki se izvaja na napravi Altech. Tu s postopkom nevtralizacije obdelujemo kisline in luge. Proces nevtralizacije je nadzorovan s pomočjo merilnih instrumentov vgrajenih v delovni rezervoar. Kot zaključna faza te obdelave se izvede še fizikalni postopek-filtracija. Tekoči del odpadka nastalega po filtraciji je voda, primerna za obdelavo na komunalni čistilni napravi, trdni del pa filtrna pogača, ki se končno obdelava v procesu obdelave muljev.

- obdelava topil, ki zajema združevanje kompatibilnih ali istovrstnih topil za pripravo kakovostno in količinsko ustrezne mešanice za odvoz iz lokacije.
- obdelava odpadnih olj zajema združevanje različnih olj, Separacijo v napravah po nivojih, glede na gostoto odpadka in priprava za odvoz iz lokacije.

Obdelavo nenevarnih in nevarnih muljev ločimo na obdelavo anorganskih in organskih muljev;

- anorganski mulji se združujejo v treh namenskih boksih. V to skupino odpadkov štejemo predvsem mulje, ki nastanejo pri čiščenju odpadnih vod v kovinsko predelovalni industriji (galvanizacija, fosfatiranje, cinkanje,..) in različne odpadke nastale pri čiščenju dimnih plinov in pepel. V tovrstne odpadke uvrščamo tudi mulj nastal pri obdelavi anorganskih tekočih odpadkov na lastni napravi. Ob dostavi se opravi laboratorijska analiza muljev. Nato se odpadki iz embalažnih enot izprazni v bokse. Z dodajanjem prašnih anorganskih odpadkov se zagotavlja ustrezna konsistenca (suhost) muljev. Tako pripravljene mulje se naložijo na vozilo in transportirajo h končnemu odstranjevalcu.
- Organski mulji se združujejo v šestih boksih. V to skupino muljev uvrščamo razne fitrne zemlje, aktivno oglje, ostanke iz lovilcev olj, odpadke od čiščenja rezervoarjev in podobne. Ob dostavi se opravi kemijska analiza muljev. Nato se odpadki iz embalažnih enot izprazni v bokse. Za zagotavljanje ustrezne konsistence odpadku dodajamo žagovino ali druge suhe kompatibilne odpadke. Tako pripravljene mulje se naložijo na vozilo in transportirajo h končnemu odstranjevalcu.

Obdelava nenevarnih in nevarnih trdnih odpadkov zajema naslednje postopke:

- združevanje trdnih odpadkov v kontejnerju. Pri tovrstnih odpadkih združujemo kompatibilne odpadke iz industrije in obrti. Pri tem prevladujejo zaoljene čistilne krpe, oljni in zračni filtri, manjša prazna onesnažena embalaža, gotovi izdelki kozmetične industrije in farmacije. Tako pripravljeno mešanico odpadkov imenujemo »delavniški odpadki« in se po napolnitvi kontejnerja odpelje iz lokacije h končnemu odstranjevalcu.
- drobljenje odpadkov se izvaja z namenom zadostitve zahtevam končnih prevzemnikov glede dovoljenih dimenzij odpadkov in zagotavljanja optimalne nakladalne količine ob odvozu odpadkov iz lokacije do končnega odstranjevalca. Ta postopek se izvaja predvsem na embalaži večjih dimenzij (PEHD sodi, večji kanistri in IBC vsebniki). Končni produkt tega postopka se v kontejnerju združi z ostalimi t.i. delavniškimi odpadki.
- stiskanje se izvaja na očiščeni kovinski embalaži. S tem se zmanjša volumen odpadne kovinske embalaže, ki se odda kot odpadne kovine.

c) Laboratorijska analitika odpadkov:

V laboratoriju se izvajajo analize kot del vhodne kontrole. Analize odpadkov se izvajajo tudi na komercialnih vzorcih zaradi ugotavljanja narave odpadka in določitve nadaljnjega ravnanja in ustrezne vhodne cene. Analize se opravljajo na vseh vrstah odpadkov. Analizni izvid pogojuje nadaljnje ravnanje z odpadkom in ugotavlja morebiten razlog za reklamacijo pri pošiljatelju v primeru ugotovljene neustrezne/nedogovorjene kvalitete.

Na izhodu se analize opravljajo kot kontrolni mehanizem za zagotavljanje ustrezne kvalitete odpadka v skladu z zahtevami končnega prevzemnika.

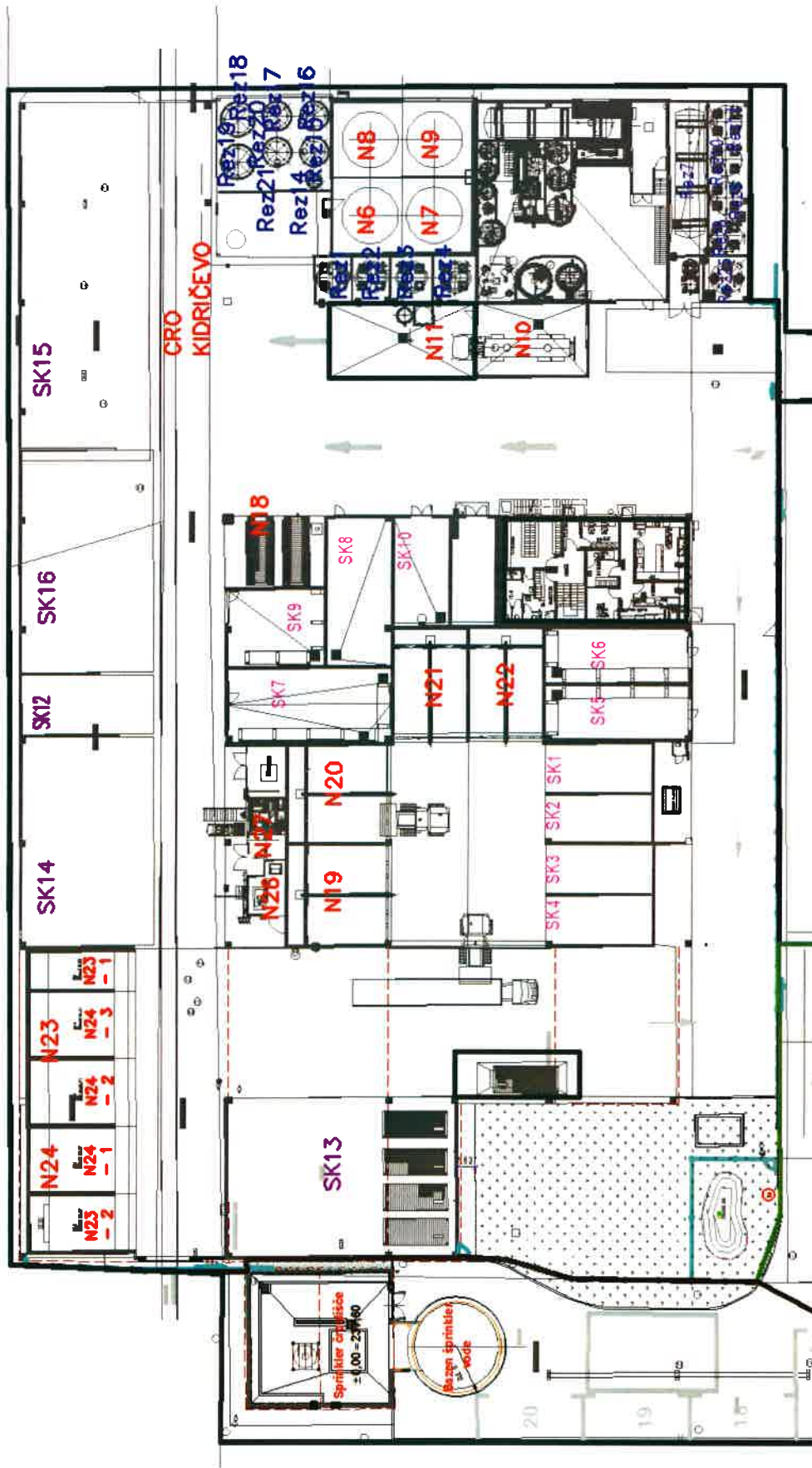
Na odpadkih se ugotavlja vsebnost težkih kovin, vsebnost vode, delež suhe snovi, plamenišče, kalorična vrednost, gostoto, električno prevodnost, pH vrednost, kemijsko potrebo po kisiku (KPK). Ob tem se izvajajo tudi nekateri hitri testi. Opravljajo se testi pred izvedbo posameznih postopkov obdelave in testi kompatibilnosti pred združevanjem posameznih odpadkov.

Lokacija CRO Kidričevo je podrobneje prikazana na sliki spodaj.

Priloge

Priloga 1: Razporeditev skladišče in naprav v obratu

Priloga 2: Količine in vrste odpadkov

Slika 1: Prikaz naprave

1.2. VRSTE IN ZNAČILNOSTI NESREČE

Načrt zaščite in reševanja (v nadaljevanju načrt) je izdelan na osnovi podatkov iz Ocene ogroženosti, ki je bilo izdelano za obravnavano lokacijo CRO Kidričevo. V Ocenitvi ogroženosti so bile podane naslednje nesreče z nevarnimi odpadki/snovmi:

- razlitje nevarnega odpadka/snovi,
- požar nevarnega odpadka/snovi.

Nesreče, v katerih so lahko udeležene nevarne snovi/odpadki, se lahko zgodijo na naslednjih lokacijah:

- pretakališču za polnjenje in praznjenje avtocistern
- skladišču nevarnega odpadka v rezervoarju
- manipulacijski površini
- v boksu za skladiščenje odpadkov
- drobilcu odpadkov.

Nesreče z nevarnimi snovmi prizadenejo ali ogrožajo življenje in zdravje ljudi in drugo (gospodarske dejavnosti) skozi:

- toplotno sevanje zaradi požara
- razlitje oz. razsutje nevarnih snovi – onesnaženje okolja, poškodbe ljudi.

Glede na to, da je v CRO Kidričevo relativno veliko število različnih nevarnih odpadkov, ki prispejo na lokacijo v različni obliki, se lahko pričakuje, da lahko pride do različnih nesreč z nevarnimi odpadki.

V prilogi 2 imamo podan seznam nevarnih odpadkov, ki se skladiščijo v CRO Kidričevo.

Nesreče se lahko zgodijo zaradi malomarnosti zaposlenih, neupoštevanja navodil za delo, tehničnih napak na napravah ter zaradi samosegrevanja snovi, na katerega pa zaposleni v CRO Kidričevo nimajo vpliva. Nastali požar je lahko posledica samosegrevanja skladiščenih odpadkov ali povzročitve vira vžiga. Skladiščeni odpadki se lahko ogrejejo zaradi kemičnih, fizikalnih ali bioloških procesov brez dotoka energije. Samosegrevanje lahko traja dalj časa in sicer od par dni do mesecev, kar je odvisno od samega materiala.

Priloge

Priloga 2: Količine in vrste odpadkov

1.3. VZROKI ZA NASTANEK NESREČE

1.3.1. Možni vzroki za nastanek nesreče pri rokovanju z nevarnimi odpadki/snovmi

Nesreče pri rokovanju z nevarnimi odpadki/snovmi, pri katerih so lahko udeleženi zaposleni v podjetju so poškodbe zaposlenih. Možni vzroki za nastanek nesreče so:

- natovarjanje in raztovarjanje odpadkov z vozil
- neustrezna/ poškodovana embalaža
- malomarnost,
- nepravilno ravnanje z odpadki
- neupoštevanje požarnega reda in ostalih navodil in postopkov pri delu
- nepoznavanje načina dela z nevarnimi snovmi,
- nepravilno označevanje, pakiranje in razvrščanje nevarnih odpadkov
- pomanjkljivo znanje oseb ki so v stiku z nevarnimi odpadki.

1.3.2. Možni vzroki za industrijske nesreče z nevarnimi odpadki/snovmi

Industrijske nesreče lahko nastanejo spontano zaradi tehnike, zaradi človeškega dejavnika pri ravnanju z nevarnimi odpadki/snovmi, ter naravnih pojavov in drugih nesreč kot so razlitje, požar, sabotaža, naravne nesreče ali izredne razmere.

Vzroki nastanka nesreč z nevarnimi odpadki/snovmi so:

- natovarjanje in raztovarjanje odpadkov z vozil
- prevoz nevarnih odpadkov
- neustrezno ravnanje z nevarnimi odpadki
- pomanjkljivo znanje oseb ki so v stiku z nevarnimi odpadki
- pomanjkljiva vhodna kontrola odpadkov
- samosegrevanje odpadkov,
- malomarnost,
- nepoznavanje načina dela z nevarnimi snovmi,
- neupoštevanje požarnega reda in ostalih navodil in postopkov pri delu
- nepravilno označevanje, pakiranje in razvrščanje nevarnih odpadkov
- neustrezno skladiščenje – hranjenje nevarnih odpadkov
- neustrezna oprema za transport, manipulacijo, obdelavo nevarnih odpadkov
- neustrezna tehnologija proizvodnje, predelave, oz. manipuliranja z nevarnimi odpadki
- požari, eksplozije lahko povzročijo, da pride do nesreče z nevarnimi odpadki
- naravni pojavi: strela in močan veter.

1.4. VRSTE IN ZNAČILNOSTI VERIŽNE NESREČE

Nesreče z nevarnimi odpadki lahko povzročijo tudi verižne nesreče v primeru razlitja ali požara. Razlitja se obvladujejo s pomočjo absorpcijskih sredstev in ustreznega skladiščenja nevarnih snovi. Verižne reakcije med kemikalij oz. nevarnim odpadkom ni pričakovati. Prenos požara bi se lahko pričakoval v le primeru požara, kjer bi se lahko požar razširil na ostala skladišča, skladiščne enote oz. naprave.

1.5. OBRAVNAVANE NESREČE

a) OPIS IZREDNEGA DOGODKA 1 – razlitje nevarnega tekočega odpadka pri pretakanju iz avtocisterna na pretakališču

Opis izrednega dogodka, ki se razvije v nesrečo

Pri pretakanju 30m³ nevarnega tekočega odpadka iz avtocisterne pride do razlitja vsebine cevi in snovi v avtocisterni. Scenarij za razlitje je mehanska poškodba cevi, snetje cevi ali dotrajanost materiala cevi. V tem primeru pride do iztekanja količine nevarne snovi po pretakalni ploščadi, kjer upoštevamo količino razlitje snovi, ki jo zadrži pretakalna ploščad volumna cca. 5 m³ ter ostali lovilni bazeni na lokaciji volumna minimalno 11 m³. Tako pride do razlitja vnetljive odpadne tekočine, kjer ocenjujemo vpliv nadtlaka in toplotne obremenitve na okolico in ljudi.

Glede na predvidene skladiščene tekoče nevarne odpadke v CRO Kidričevo, se za izračun uporabi nevarna snov bencin (n-heptan). Bencin se uporabi zaradi njegovih fizikalno-kemijskih lastnosti. Izmed vseh pričakovanih nevarnih tekočih odpadkov/snovi v obratu ima uporabljena nevarna snovi bencin najbolj neugodne posledice (vnetljivost, plamenišče, eksplozivne lastnosti, parni tlak). Tak pristop se smatra kot konservativen, saj s tem zajamemo vse preostale nevarne tekoče odpadke/snovi na lokaciji.

K možnim neugodnim spletom dogodkov, ki lahko pripeljejo do nesreč, je treba šteti predvsem človeške faktorje, kot so: neupoštevanje navodil za varno delo, neprisotnost osebja pri pretakanju, slabo vzdrževanje naprav, izključitve signalnih in alarmnih naprav.

Ukrepanje v primeru požara

V primeru požara se izvede takojšnje gašenje s stabilnim gasilnim sistemom po dojadi požara (ali ročnem aktiviranju požara), kar omogoča pogasitev požara v čim krajšem času ter skrajša čas prenosa toplotne sevanja do odpadkov in ostale opreme v CRO Kidričevo, s čimer se prepreči domino efekt.

Možno je tudi pogasitev začetnega požara s strani izvajalca požarne straže.

V primeru razširitve požara pri gašenju so pristojni poklicni gasilci Vargas-AI in GE PGD Talum Kidričevo.

Ob požaru se zaradi nastanka požarnih vod zaprejo zapornice, ki preprečijo širjenje požarnih vod v okolje ter zapre se zaporni ventil na iztoku lovilca olj..

Ukrepanje v primeru samo razlitja

Razlitje se takoj opazi, saj sta ob pretakanju vedno prisotni najmanj dve osebi (pretakalec in voznik ter po potrebi izvajalec požarne straže). Ob razlitju zaposleni takoj ukrepa v skladu z navodili za ravnanje v primeru razlitja nevarne snovi (SN-OKO-006). V kolikor se snov razlije v interno kanalizacijo se zapre zaporni ventil lovilca olj.

Ocena škodljivih učinkov glede na možne prejemnike posledic izpustov

S pomočjo rezultatov modeliranja lahko povzamemo:

- Pri iztekanju bencina (n-heptan) iz avtocisterne, bi snov iztekala s povprečnim pretokom okoli 28,5 kg/s.
- Če bi prišlo do izpusta v poletnih razmerah podnevi, bi se hlapi goriva v zraku v smeri z vetrom razredčili pod polovico spodnje eksplozijske koncentracije (0,5 vol. %) na razdalji okoli do 14,74 m. Pozimi so območja manjša zato jemljemo kot relevantno samo letne razmere. Območje 50% SME predstavlja koncentracijo spodnje meje eksplozivnosti (SME) zmanjšano za faktor 0,5 in ni relevantno za pojav vžiga ali eksplozije temveč predstavlja le območje z dodatno varnostjo preprečevanja vžiga ali eksplozije.
- Možen je nastanek gorečega curka, ki bi predstavljal večjo toplotno obremenitev na oddaljenosti do 10,0 m ter manjše toplotne obremenitve, ki lahko negativno vplivajo na zaposleno osebje (npr. opekline) do razdalje 8 m.
- Če bi prišlo do vžiga razlite snovi pred pričetkom disperzije hlapov v območju pretakalne ploščadi, bi se pojavila goreča luža z vplivnim območjem toplotnega sevanja (1,8 kW/m²) do okoli 47 m, kar pomeni da sevanje v tem območju tako močno, da bi povzročilo neugodje zaposlenega ob dolgotrajni izpostavljenosti.
- Če bi prišlo do vžiga razlite snovi pred pričetkom disperzije hlapov v območju pretakalne ploščadi, bi se pojavila goreča luža z vplivnim območjem toplotnega sevanja (4 kW/m²) do okoli 34 m, kar bi povzročilo poškodbe zaposlenega (pretakalec), voznika ter izvajalca požarne straže ob izpostavljenosti daljši od 20 s,
- Če bi prišlo do vžiga razlite snovi pred pričetkom disperzije hlapov v območju pretakalne ploščadi, bi se pojavila goreča luža z vplivnim območjem toplotnega sevanja (12,5 kW/m²) do okoli 17 m, kar bi lahko povzročilo vžig gorljivih snovi (in taljenje plastike, ter hujše poškodbe zaposlenega (pretakalec), voznika ter izvajalca požarne straže v obliki opeklin,
- Če bi prišlo do vžiga razlite snovi pred pričetkom disperzije hlapov v območju pretakalne ploščadi, bi se pojavila goreča luža z vplivnim območjem toplotnega sevanja (37,5 kW/m²) do okoli 6,5 m, kar bi lahko povzročilo poškodbe na opremi na pretakališču in cisterni, ter hujše poškodbe zaposlenega (pretakalec), voznika ter izvajalca požarne straže v obliki opeklin ali celo smrt,
- Radij razlite nevarne snovi (luže) je 5,5 m oziroma v obravnavnih primerih celotna lovilna posoda (poglobljeni deli in zunanja povozna površina),
- Rezultati zakasnelega vžiga razlite snovi in takojšnjega vžiga razlite snovi so enaki.
- Glede na količino razlite tekočine je možen pojav eksplozije plinskega oblaka,
- Vplivno območje za nastanek nadtlaka večjega od 20mbar se nahaja v območju pretakalne ploščadi manjšem od 42 m. To je varno območje. Bližje viru vžiga se pojavljajo nadtlaki, ki lahko povzročijo posledice za zgradbo in zaposlene oz. navzoče,

- Eksplozija bi povzročila večjo škodo v območju pretakalne ploščadi (nadtlak 30 mbar) na razdalji okoli 33 m, kjer bi bili poškodovani tudi zaposleni oz. navzoči, v kolikor bi se nahajali v tem radiu.
- Poškodbo objektov (sten ali strehe iz aluminija, lesa, jeklenih okvirjev) (nadtlak 137 mbar) je lahko pričakovati na razdalji do 18 m od vira dogodka.
- Vplivno območje za nastanek nadtlaka večjega od 207 mbar je pričakovati na razdalji do 16 m.

Ocena škodljivih učinkov na zdravje zaposlenih in ljudi v okolici

- možne poškodbe zaposlenih – predvsem opekline, lahko pa se pojavi tudi smrtna žrtev ob eksploziji vnetljivih odpadnih snovi,
- v kolikor bi se katerikoli od zaposlenih ali gasilcev (požarna straža) znašel v središču eksplozije, gorečem oblaku hlapov, ipd. ocenjujemo, da bi bile poškodbe (opekline, goreča obleka, nadtlak eksplozije) pri takšnem dogodku zanesljivo smrtne.
- ob požaru vnetljivih odpadnih tekočin bi nastal ob gorenju škodljiv plin in strupi kot so ogljikov monoksid in dioksid, dim in megla.
- pri okoliškem prebivalstvu lahko pričakujemo predvsem psihološke reakcije v smislu vznemirjenosti in strahom pred posledicami izrednega dogodka. Fizičnih škod ni pričakovati, razen onesnaženega premoženja s sajami.
- vdihavanje par lahko povzroči kašljanje, dušenje in vnetje nosu, grla in gornjih dihalnih poti. Vdihovanje razlitja same nevarne snovi lahko povzroči omotico, vznemirjenje, srčno aritmijo, glavobol, trebušne težave, slabost. Pri težjih zastrupitvah povzroči pljučni edem, razpad obtočil in smrt. Pri stiku s kožo in očmi takoj izprati z vodo/prho.

Ocena škodljivih učinkov na naprave in opremo naprave ter stavbe in infrastrukturo v okolici naprave:

- možne so poškodbe objekta od zunaj - poškodovane fasadne stene, okna in streha objekta pri nadtlaku 30 mbar,
- pri dosegu nadtlaka 207 mbar se lahko pričakuje porušitev bližnjih nenosilnih zidov, poškodbe na rezervoarjih, ki so oddaljeni manj kot 10 m od izrednega dogodka.
- prenos požara na okoliške objekte ni pričakovan glede na ustrezno požarno delitev, gašenje ter ustrezne varnostne odmike.

Ocena škodljivih učinkov za okolje

- v primeru razširitve požara bi nastali nevarni produkti zgorevanja in sicer ogljikov monoksid in ogljikov dioksid ter dim in megla.
- ocenjeno vplivno območje za obravnavan scenarij se nahaja v območju lovilne posode pretakališča in se širi v smeri vetra v okolico,
- požarne vode (pena, voda) se zadržijo v lovilnem bazenu oz. na lokaciji. Po gašenju se te vode iz lovilne posode in zbirnega bazena izčrpajo oz. ustrezno odstranijo s pomočjo gasilcev ali za to pristojnih strokovnih služb.

b) OPIS IZREDNEGA DOGODKA 2 – razlitje nevarnega tekočega odpadka iz rezervoarja Dogodki oz. zaporedje dogodkov, ki lahko povzročijo odpoved varnega zadrževanja snovi

Iz 30 m³ rezervoarja R10 na lokaciji skladišča topil pride do izpusta in vsebina rezervoarja se razlije v zadrževalni bazen volumna 113 m³, ki se nahaja pod rezervoarji. Pri tem bi v primeru prisotnosti vira vžiga prišlo do vžiga vsebine v zadrževalnem bazenu in posledično do toplotne obremenitve okolice in ostalih rezervoarjev.

Glede na predvidene skladiščene tekoče nevarne odpadke v CRO Kidričevo, se za izračun uporabi nevarna snov bencin (n-heptan). Bencin se uporabi zaradi njegovih fizikalno-kemijskih lastnosti. Izmed vseh pričakovanih nevarnih tekočih odpadkov/snovi v obratu ima bencin najbolj neugodne posledice (vnetljivost, plamenišče, eksplozivne lastnosti, parni tlak). Tak pristop se smatra kot konservativen, saj s tem zajamemo vse preostale nevarne tekoče odpadke/snovi na lokaciji.

Ukrepanje v primeru požara

V tem primeru se izvede takojšnje gašenje s stabilnim gasilnim sistemom po dojavu požara (ali ročnem aktiviranju požara), kar omogoča pogasitev požara v čim krajšem času ter skrajša čas toplotne obremenitve do ostale opreme na lokaciji, s čimer se prepreči domino efekt.

Začetni požar poskusijo pogasiti osebe za gašenje začetnih požarov ter IGE Saubermacher Slovenija Kidričevo.

V primeru razširitve požara pri gašenju so pristojni poklicni gasilci Vargas-AI in GE PGD Talum Kidričevo.

Ob požaru se zaradi nastanka požarnih vod zaprejo zapornice, ki preprečijo širjenje požarnih vod v okolje ter zapre se zaporni ventil na iztoku lovilca olj.

Ukrepanje v primeru samo razlitja

Ob razlitju se takoj poskusi preprečiti nadaljnje iztekanje snovi. Zaposleni ukrepa v skladu z navodili za ravnanje v primeru razlitja nevarne snovi (SN-OKO-006). Razlita tekočina se nahaja samo v lovilnem bazenu. Po razlitju se nevarni odpadki snov prečrpa v nadomestni rezervoar do odvoza k drugemu obdelovalcu odpadkov.

Ocena škodljivih učinkov glede na možne prejemnike posledic izpustov

S pomočjo rezultatov modeliranja lahko povzamemo:

- Pri iztekanju bencina iz rezervoarja, bi snov iztekala s povprečnim pretokom okoli 31 kg/s.
- Če bi prišlo do izpusta v poletnih razmerah podnevi, bi se hlapi goriva v zraku v smeri z vetrom razredčili pod polovico spodnje eksplozijske koncentracije (0,5 vol. %) na razdalji okoli do 12,61 m. Pozimi so območja manjša zato jemljemo kot relevantno samo letne razmere. Območje 50% SME predstavlja koncentracijo spodnje meje eksplozivnosti (SME) zmanjšano za faktor 0,5 in ni relevantno za

pojavn vžiga ali eksplozije temveč predstavlja le območje z dodatno varnostjo preprečevanja vžiga ali eksplozije.

- Možen je nastanek gorečega curka, ki bi predstavljal večjo toplotno obremenitev na oddaljenosti do 8 m ter manjše toplotne obremenitve, ki lahko negativno vplivajo na zaposleno osebje (npr. opekline) do razdalje 10 m.
- Če bi prišlo do vžiga razlite snovi pred pričetkom disperzije hlapov v območju lovilnega bazna, bi se pojavila goreča luža z vplivnim območjem toplotnega sevanja ($1,8 \text{ kW/m}^2$) do okoli 41 m, kar pomeni da sevanje v tem območju tako močno, da bi povzročilo neugodje zaposlenega ob dolgotrajni izpostavljenosti.
- Če bi prišlo do vžiga razlite snovi pred pričetkom disperzije hlapov v območju lovilnega bazna, bi se pojavila goreča luža z vplivnim območjem toplotnega sevanja (4 kW/m^2) do okoli 30 m, kar bi povzročilo poškodbe zaposlenega ter izvajalca požarne straže ob izpostavljenosti daljši od 20 s,
- Če bi prišlo do vžiga razlite snovi pred pričetkom disperzije hlapov v območju lovilnega bazna, bi se pojavila goreča luža z vplivnim območjem toplotnega sevanja ($12,5 \text{ kW/m}^2$) do okoli 16 m, kar lahko povzročilo vžig gorljivih snovi (npr. palete) in taljenje plastike, ter hujše poškodbe zaposlenega v obliki opeklin,
- Če bi prišlo do vžiga razlite snovi pred pričetkom disperzije hlapov v območju lovilnega bazna, bi se pojavila goreča luža z vplivnim območjem toplotnega sevanja ($37,5 \text{ kW/m}^2$) do okoli 5 m, kar lahko povzročilo poškodbe na opremi v območju kjer je rezervoar nameščen, ter hujše poškodbe zaposlenega ter izvajalca požarne straže v obliki opeklin ali celo smrt,
- Radij razlite nevarne snovi (luže) je 4,03 m oziroma v obravnavnih primerih celotna lovilna posoda,
-
- Rezultati zakasnelega vžiga razlite snovi in takojšnjega vžiga razlite snovi so enaki.
- Glede na količino razlite tekočine je možen pojav eksplozije plinskega oblaka,
- Vplivno območje za nastanek nadtlaka večjega od 20 mbar se nahaja v območju manjšem od 26 m (lokacija lovilnega bazna in okolic v predhodno navedeni oddaljenosti). To je varno območje. Bližje viru vžiga se pojavljajo nadtlaki, ki lahko povzročijo posledice za zgradbo in zaposlene oz. navzoče,
- Eksplozija bi povzročila večjo škodo v območju objekta (nadtak 30 mbar) na razdalji okoli 20 m, kjer bi bili poškodovani tudi zaposleni oz. navzoči, v kolikor bi se nahajali v tem radiu.
- Poškodbo objektov (sten ali strehe iz aluminija, lesa, jeklenih okvirjev) (nadtak 137 mbar) je lahko pričakovati na razdalji do 10 m od vira dogodka.
- Vplivno območje za nastanek nadtlaka večjega od 207 mbar je pričakovati na razdalji do 9 m.

Ocena škodljivih učinkov na zdravje zaposlenih in ljudi v okolici

- možne poškodbe zaposlenih – predvsem opekline, lahko pa se pojavi tudi smrtna žrtev ob eksploziji vnetljivih snovi v območju kategorije 1,

- v kolikor bi se katerikoli od zaposlenih znašel v središču eksplozije, gorečem oblaku hlapov, ipd. ocenjujemo, da bi bile poškodbe (opekline, goreča obleka, nadtlak eksplozije) pri takšnem dogodku zanesljivo smrtne.
- ob požaru navedenih vnetljivih tekočin (heptan, aceton) bi nastal ob gorenju škodljiv plin in strupi kot so ogljikov monoksid in dioksid, dim in megla.
- pri okoliškem prebivalstvu lahko pričakujemo predvsem psihološke reakcije v smislu vznemirjenosti in strahom pred posledicami izrednega dogodka. Ostalih škod ni pričakovati, razen onesnaženega premoženja s sajami.
- vdihavanje par lahko povzroči kašljanje, dušenje in vnetje nosu, grla in gornjih dihalnih poti. Vdihovanje razlitja same nevarne snovi lahko povzroči omotico, vznemirjenje, srčno aritmijo, glavobol, trebušne težave, slabost. Pri težjih zastrupitvah povzroči pljučni edem, razpad obtočil in smrt. Pri stiku s kožo in očmi takoj izprati z vodo/prho.

Ocena škodljivih učinkov na naprave in opremo naprave ter stavbe in infrastrukturo v okolici naprave:

- Škodljivi učinki na naprave, stavbe in infrastrukturo se nahajajo samo v območju naprave
- možne so poškodbe objekta od zunaj - poškodovane fasadne stene, okna in streha objekta pri nadtlaku 30 mbar,
- pri dosegu nadtlaka 207 mbar se lahko pričakuje porušitev bližnjih nenosilnih zidov, poškodbe na rezervoarjih, ki so oddaljeni manj kot 5 m od izrednega dogodka.
- prenos požara na okoliške objekte ni pričakovan glede na ustrezno požarno delitev, gašenje ter ustrezne varnostne odmike.

Ocena škodljivih učinkov za okolje

- v primeru razširitve požara bi nastali nevarni produkti zgorevanja in sicer ogljikov monoksid in ogljikov dioksid ter dim in megla.
- ocenjeno vplivno območje za obravnavan scenarij se nahaja v območju lovilne posode skladišča in se širi v smeri vetra v okolico,
- požarne vode (pena, voda) se zadržijo v lovilnem bazenu oz. na lokaciji. Po gašenju se te vode iz lovilne posode in zbirnega bazena izčrpajo oz. ustrezno odstranijo s pomočjo gasilcev ali za to pristojnih strokovnih služb.

c) OPIS IZREDNEGA DOGODKA 3 – razlitje nevarnega tekočega odpadka iz IBC-ja zaradi nekontrolirane reakcije

Opis izrednega dogodka, ki se razvije v nesrečo

Po prispetju odpadka (vsebnost peroksida) v cisterni se ta prečrpa v IBC. Zaradi prisotnosti drugih odpadkov v IBC-ju, pride nezaželene spontane reakcije med odpadkom (peroksid) in ostanki drugih odpadkov. Ta reakcija povzroči poškodbo IBC-ja in razlitje vsebine po tleh. Dogodek se takoj opazi s strani zaposlenega (viličarist), kateri takoj ukrepa in odstrani IBC od ostalih odpadkov in ga premesti na površino, kjer se iztekanje odpadka najlažje zajezi in s tem prepreči izlitje odpadka v lovilne bazene.

Ukrepanje v primeru razlitja

Zaposleni ukrepa v skladu z navodili za ravnanje v primeru razlitja nevarne snovi (SN-OKO-006). Razlita tekočina se nahaja na talni površini. Po končanju dogodka (celotno razlitje odpadka) se uporabi absorpcijsko sredstvo. Odpadek se ustrezno obdelata na lokaciji, na lastni napravi. Ob razlitju se po potrebi zapre se zaporni ventil na iztoku lovilca olj.

Ocena škodljivih učinkov glede na možne prejemnike posledic izpustov

Škodljivih učinkov na okolje in ljudi ni pričakovati, v kolikor se IBC- umakne na ustrezno mesto in se zaposleni umaknejo na varno mesto. Razlitje se zadrži na lokaciji CRO Kidričevo.

d) OPIS IZREDNEGA DOGODKA 4 – požar odpadkov v skladiščnem boksu Opis izrednega dogodka, ki se razvije v nesrečo

Pri skladiščenju odpadkov v skladišču/boksu, bi lahko prišlo do požara zaradi prisotnosti odpadkov, ki povzročilo samosegrevanje ali zaradi vira vžiga, ki nam predstavlja žlica delovnega stroja (bagra) ob stiku z betonsko podlago. V boksu se skladiščijo odpadki, ki so lahko nepreverjenega izvora, za katere je težko izvesti vhodno kontrolo. Tako se na površini 44,5 skladišči do 10 t odpadkov.

Do samega vžiga teh odpadkov, bi lahko prišlo samo zaradi nekkih zunanjih dejavnikov (npr. onesnaženje z biološkimi odpadki in posledično biološki procesi ter segrevanje, zunanje segrevanje, kemično segrevanje), ki bi posredno povzročili požar teh odpadkov.

Požar bi bil takoj opazen-s pomočjo termovizijskih kamer, plamenskih in dimnih javljalnikov ali zaposlenih v podjetju.

Ukrepanje v primeru požara

V kolikor bi se zgodil požar v delovnem času, bi poskusili zaposleni (IGE in osebe za gašenje začetnih požarov) požar pogasiti v začetni fazi s pomočjo gasilnikov in drugih gasilnih sredstev, ter v skladu s postopki se aktivira stabilni gasilni sistem. Požarni alarm se prenese na VNC Varga-AI, nakar se obvesti ReCO Ptuj ter se aktivira GE PGD Talum Kidričevo.

V kolikor bi prišlo do požara izven delovnega časa, bi se požarni alarm prenesel na VNC zunanjega pogodbenika ter bi se v skladu z postopki aktiviral sistem gašenja. Nadalje bi se obvestila zunanja gasilska enota.

V primeru razširitve požara pri gašenju so pristojni poklicni gasilci Vargas-AI in GE PGD Talum Kidričevo.

Ob požaru se zaradi nastanka požarnih vod zaprejo zapornice, ki preprečijo širjenje požarnih vod v okolje ter zapre se zaporni ventil na iztoku lovilca olj.

Po požaru se mora izvesti požarna straža tako dolgo, dokler obstaja možnost ponovnega nastanka požara.

Ocena možnih posledic nenadzorovanega izpusta nevarne snovi

S pomočjo rezultatov empiričnega izračuna toplotnega sevanja:

- sevalni tok $42,77 \text{ kW/m}^2$, ki zadošča za poškodbe bližnje infrastrukture, procesne opreme in ostalih naprav je, bi bil v območju cca. 2 m, od roba skladišča,
- sevani tok 25 do 30 kW/m^2 ($29,61 \text{ kW/m}^2$), ki zadošča za minimalno potrebno energijo za vžig lesa pri dolgi izpostavljenosti (brez inicialnega plamena) bi bil v območju cca. 3 m, od roba skladišča,
- sevani tok $12,5 \text{ kW/m}^2$ ($11,66 \text{ kW/m}^2$) ki zadošča za minimalno potrebno energijo za vžig lesa pri dolgi izpostavljenosti (brez inicialnega plamena) bi bil v območju cca. 7 m, od roba skladišča,
- sevani tok $4,32 \text{ kW/m}^2$, ki zadošča povzročanje bolečine ljudem, če se v 20 sekundah ne uspejo zaščititi (mehurji na koži niso pričakovani) bi bil v območju cca. 15 m, od roba skladišča,
- sevani tok $1,8 \text{ kW/m}^2$, ki povzroča neugodje pri dolgotrajni izpostavljenosti je v območju cca. 27 m, od roba skladišča/boksa.

Ocena škodljivih učinkov na zdravje zaposlenih in ljudi v okolici

- možne poškodbe zaposlenih – predvsem opekline, lahko pa se pojavi tudi težja poškodba pri reševanju premoženja in gašenju samega požara,
- pri okoliškem prebivalstvu ne pričakujemo posebnih škodljivih in nevarnih posledic za njihovo zdravje ob upoštevanju vseh navodil, ki bi jih prejeli preko medijev glede velikega požara na lokaciji (zapiranje oken, zadrževanje oseb zunaj, ...). Pri manjšem požaru ni pričakovati posledic.

Ocena škodljivih učinkov na naprave in opremo naprave ter stavbe in infrastrukturo v okolici naprave:

- prenos požara na druga bližnja skladišča odpadkov ni pričakovati zaradi urejenih požarnih zidov in načina gašenja, ki ob coni požara gasi/hladi če tri sosednje cone
- pričakujejo se poškodbe infrastrukturi in stavbi.

Ocena škodljivih učinkov za okolje

- ob požaru lahko pričakujemo nastali dim zaradi nepopolnega zgorevanja, zato nastajajo kot stranski produkti zgorevanja ogljikov dioksid, vodik z vodno paro, žvepovi in dušikovi oksidi, ogljikov monoksid, halogenirane spojine, kovinski oksidi ter očetna kislina.
- samo širjenje dima in stranskih škodljivih produktov gorenja v okolju je odvisno od vremenskih razmer v danem trenutku, čeprav je širjenje omeje zaradi zaprtosti naprave. Dim se bo sprva zadrževal na najvišji točki objekta (pod streho) in se nato širil izven lokacije CRO Kidričevo.

Splošni ukrepi glede na modeliranje:

- vse zaposleni in ostali uporabniki lokacije se morajo nahajati vsaj 27 m od območja požara.
- za preprečevanje nadaljnjih poškodb na napravah je priporočljivo, da se tovorna vozila ter ostale naprave ne nahajajo bližje kot 8 m od posameznega skladišča odpadkov.

- Za preprečevanje širjenja požara so urejeni zidovi ter stabilni gasilni sistem, ki nam ob sprožitvi hitro pogasi požar in ohladi okolico požara.

e) OPIS IZREDNEGA DOGODKA 5 – požar v drobilcu odpadkov

Opis izrednega dogodka, ki se razvije v nesrečo

Drobnik je naprava, kjer se lahko obdeluje plastična embalaža z ostanki tekočin, doze, palete, les in tanjši kovinski predmeti.

Požar na drobilcu se lahko povzroči ob drobljenju raznih odpadkov (embalaža pod tlakom, kovinski prahovi,..).

Varnost za zaposlene (med obratovanjem in vzdrževanjem naprave) je urejena s pričetkom delovanja drobilca in sicer morata biti izpolnjena oba pogoja: -pogoj za začetek vklopa so zaprta vrata prostora. Odprtje vrat v fazi drobljenja takoj zaustavi napravo.

Ukrepanje v primeru požara

V stroju za mletje (drobilec) – šrediranje odpadkov je nameščena gasilna naprava, ki je izvedena kot stabilna gasilna naprava drencher. Zaposleni imajo na razpolago še ročne in prevozne gasilne aparate.

V primeru razširitve požara se obvesti VNC Vargas AI (izvedba po SOP (standardni operativni postopek)). Požarni alarm se prenese na VNC Varga-AI, nakar se obvesti ReCO Ptuj ter se aktivira GE PGD Talum Kidričevo.

Zaradi nastanka požarnih vod se zaprejo zapornice, ki preprečijo širjenje požarnih vod v okolje ter zapre se zaporni ventil na iztoku lovilca olj.

Ocena škodljivih učinkov glede na možne prejemnike posledic izpustov

Škodljivih učinkov na okolje in ljudi ni pričakovati. Požar se s pomočjo stabilnega gasilnega sistema pogasi, s čimer se prepreči razširitev požara po lokaciji naprave. Požarne vode se zadržijo na lokaciji naprave. Zaposleni niso ogroženi.

1.6 SKLEPNE UGOTOVITVE

Zaradi pristnost nevarnih odpadkov/snovi na lokaciji podjetja CRO Kidričevo d.o.o., obstaja potencialna nevarnost nastanka izrednega dogodka v obliki razlitja oz. požara. Proučitev vseh nevarnosti se je izvedla v sklopu priprave ocene ogroženosti, na podlagi katere so se izbrali obravnavani izredni dogodki obravnavani v NZiR.

Podjetje Saubermacher Slovenija d.o.o. s tem načrtom opredeli ukrepe in dejavnosti za zaščito, reševanje in pomoč. V nadaljevanju se podrobno se opredeli koncept zaščite, reševanja in pomoči, opredelijo se sile, sredstva in vire, ki jih ima na voljo, opiše se način in opazovanja, obveščanja, alarmiranja in aktiviranja, upravljanja in vodenja, na in osebne in vzajemne zaščite ter ocenjevanje škode. Podrobno se opišejo tudi ukrepi in naloge zaščite, reševanja in pomoči, s katerimi preprečujemo in zmanjšujemo možne posledice nesreče.

2. OBSEG NAČRTOVANJA

2.1. RAVEN NAČRTOVANJA

Ta načrt obravnava izredne dogodke v podjetju Saubermacher Slovenija d.o.o., CRO Kidričevo.

Posledice so lahko škode in poškodbe ljudi, objektov, opreme, zaradi toplotnega sevanja pri požaru.

Za čim boljšo usklajenost zaščitnih ukrepov in uspešnost reševanja je predvidena usklajenost načrta zaščite in reševanja s strani Saubermacher Slovenija d.o.o. z načrtom zaščite in reševanja na ravni občine Kidričevo.

Glede na možne posledice nesreč je načrtovano in usklajeno tudi sodelovanje s centrom za obveščanje ter bližnjimi gasilskimi enotami.

Varnostni inženir v podjetju Saubermacher Slovenija d.o.o. je odgovoren za sodelovanje z organom, pristojnim za izdelavo občinskega načrta zaščite in reševanja, v kolikor bi to sodelovanje bilo potrebno.

Raven načrtovanja je organizacija zaščite in reševanja v CRO Kidričevo.

Načrt opredeljuje:

- koncept zaščite, reševanja in pomoči (ZRP) na območju podjetja
- potrebne sile in sredstva ter razpoložljive vire
- opazovanje, obveščanje in alarmiranje
- aktiviranje sil in sredstev
- upravljanje in vodenje ZRP ob nesreči
- zaščitne ukrepe.

V načrtu zaščite in reševanja je tudi opredeljeno:

- prva medicinska pomoč poškodovanim,
- obveščanje o nesreči,
- zadrževanje iztečene snovi na čim manjši površini,
- gašenje,
- evakuacija poškodovanih, zunanjih/pogodbenih sodelavcev ter ostalih uporabnikov, ki bi se v času dogodka znašli na lokaciji,
- usklajevanje aktivnosti ZRP na lokaciji.

Slika 2: Položaj lokacije podjetja in njegova okolica (vir: <https://www.google.com/maps/>)

2.2. NAČELA ZAŠČITE REŠEVANJA IN POMOČI

Izvajanje zaščite, reševanja in pomoči se v družbi izvaja ob upoštevanju naslednjih načel:

- **načelo preventive:** vsi zaposleni v podjetju so dolžni spremljati razmere, po javnem alarmiranju ali pred njim izvajati preventivne in zaščitne ukrepe za preprečitev in zmanjšanje posledic nesreč, ki jih posameznik lahko izvaja;
- **načelo javnosti:** podjetje zagotavlja opozarjanje in obveščanje prizadetega prebivalstva in druge javnosti preko sistema javnega alarmiranja in organov za obveščanje ter elektronskih medijev;
- **načelo postopnosti pri uporabi sil in sredstev:** pri izvedbi ukrepov ZRP se najprej aktivirajo vse lastne razpoložljive sile ter po potrebi tudi zunanje sile. V skladu z načelom postopnosti je vsakdo dolžan uporabiti najprej svoje sile in sredstva in le če te ne zadoščajo lahko iščejo pomoč drugih sil. Če pa tudi slednje na zadoščajo več, mora poveljnik CZ zaprositi za pomoč regijski štab CZ;
- **načelo pravice do varstva ob nesreči:** vsakdo ima pravico do varstva pred ali ob nesrečah in njihovimi posledicami. Pri tem se upošteva načelo prednosti;
- **načelo prednosti:** prednost pred vsemi drugimi ukrepi ima reševanje človeških življenj. Časovno prednost imajo neposredno ogroženi in prizadeti zaradi nesreče. O prednostih odloča štab CZ;
- **načelo zakonitosti:** nihče ni dolžan in ne sme izvajati odločitev, če je pri tem očitno, da bi s tem storil kaznivo dejanje ali kršil mednarodno humanitarno pravo;
- **načelo pomoči:** ob nesreči je vsakdo dolžan pomagati po svojih močeh in sposobnostih. Vsaka pomoč je načeloma brezplačna;
- **načelo obveznega izvajanja odločitev:** vodenje ZRP temelji na obveznem izvajanju odločitev organov, pristojnih za vodenje Civilne zaščite in drugih sil za ZRP; - načelo racionalne uporabe sil in sredstev: nihče ne sme ob izvajanju nalog ZRP neposredno ogrozati lastnega življenja oziroma odrediti nalog ZRP, ki bi ogrožale življenja izvajalcev;
- **načelo varstva reševalcev in drugega osebja:** potrebno je zagotoviti varnost osebja, ki sodeluje pri zaščiti in reševanju.

3. ZAMISEL IZVAJANJA ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

3.1. PODMENE

NZiR se uporabi takoj, ko je potrebno reševati ali zaščititi življenja ali imetje na območju CRO Kidričevo.

NZiR pri nesrečah z nevarnimi snovmi v podjetju Saubermacher Slovenija d.o.o., CRO Kidričevo je izdelan za primer razlitja nevarnega odpadka/snovi ter primer požara v območju CRO Kidričevo.

Podjetje Saubermacher Slovenija ima vzpostavljen sistem obvladovanja varnosti s primerno organizacijsko strukturo, viri, usposabljanjem vseh zaposlenih. Poleg tega se objekt nahaja na področju družbe Talum, d.d. s stalno 24 h službo tehnične varnosti in gasilsko službo - podjetje Vargas-Al, d.o.o. - opravlja redni nadzor in ukrepa ob ugotovljenih izrednih dogodkih, tako za področje okolja kot varnosti. Podjetje Saubermacher Slovenija ima s podjetjem Vargas-al sklenjeno pogodbo.

Za preprečevanje izrednih dogodkov ob nesreči z nevarno snovjo so za obratovanje podjetja določeni preventivni ukrepi. Napisana so navodila SP-OKO-003 Obvladovanje izrednih razmer v Saubermacher Slovenija d.o.o., CRO Kidričevo ter pripadajoča navodila za delo.

V skladu z načrtom je za omilitev nesreče in odpravo posledic zraven zaposlenih v podjetju in IGE, potrebno uporabiti tudi GE PGD Talum Kidričevo ter ostale sile za zaščito, reševanje in pomoč.

Življenja oseb v CRO Kidričevo so lahko ogrožena zaradi požara, eksplozije,...

Osebe v okolici morajo biti pravočasno obveščene o pričakovanih nevarnostih in posledicah ter ukrepih za zmanjšanje in odpravo posledic ob ravnanju pri nezgodi.

3.2. KONCEPT ODZIVA OB IZREDNEM DOGODKU/NESREČI

Koncept je zasnovan na podlagi predpisov za to področje, ocene ogroženosti, organiziranosti gasilcev, njihove opreme in usposobljenosti ter postopnosti sodelovanja sil za zaščito, reševanje in pomoč, ki se vključujejo v primeru potrebe v CRO Kidričevo.

Zamisel izvedbe zaščite, reševanja in pomoči ob nesreči je odvisna od obsega oziroma velikosti nesreč, ki se lahko zgodijo na lokaciji CRO Kidričevo.

Za preprečevanje izrednih dogodkov ob nesreči z nevarnim odpadkom/snovjo in ob nastanku požara/explozije so za obratovanje na lokaciji CRO Kidričevo določeni preventivni ukrepi in ukrepi za preprečevanje, ki so podrobneje opisani v navodilu Navodilo za ukrepanje v primeru požara in uporaba požarne centrale CRO Kidričevo.

V primeru izrednega dogodka/nesreči ukrepajo zaposleni ter IGE, ob večjem izrednem dogodku/nesreči pa dodatno podporo na številki 112 nudi Ge PGD Talum Kidričevo (III.kategorija, oddaljena 1 km)) ter ostale gasilske enote.

Sistem alarmiranja in obveščanja se izvaja v skladu z SN-OKO-007 »protokol obveščanja ob izrednih dogodkih«. Krog odgovornih oseb, ki so vključene v shemo alarmiranja in obveščanja, je odvisen od vrste izrednega dogodka in/ali nesreče.

3.3. UPORABA NAČRTA

NZIR ob izrednih dogodkih v podjetju kot so razlitje nevarnih odpadkov, požar ali eksplozija predvideva različne nivoje ukrepanja glede na velikost nesreč in se smiselno uporablja tudi pri manjših izrednih dogodkih/nesrečah.

NZIR se aktivira, ko pride do nesreč z nevarno odpadno snovjo v primeru razlitja, požara ali eksplozije na območju podjetja. **Odločitev o uporabi načrta sprejme direktor oziroma vodja gasilske intervencije.**

Klasifikacija izrednih dogodkov/nesreč

Pri izdelavi koncepta ZRP upoštevamo klasifikacijo izrednih dogodkov/nesreč, ki se lahko zgodijo na območju podjetja. Klasifikacija izrednih dogodkov/nesreč na območju podjetja je naslednja:

- I. Začetna nevarnost (nivo 1): izredni dogodek/nesreča z možnostjo zaustavitve širjenja nevarnosti in preprečitve posledic nesreč z ukrepanjem prisotnih na kraju dogodka
- II. Objektna nevarnost (nivo 2): Izredni dogodek/nesreča, pri katerih že nastaja materialna škoda, ogrožen je celoten objekt ali območje izvajanja tehnološkega procesa. Prekinejo se dela oz. tehnološki postopki, nujno je izvajanje dodatnih zaščitnih ukrepov kot so : umik ogroženega dela zaposlenih, uporaba dodatne zaščitne opreme pri intervencijskih ekipah ter vključitev zunanjih intervencijskih ekip.
- III. Splošna nevarnost (nivo 3): Izredni dogodek/nesreča večjega obsega, kjer gre za ogrožanje večjega števila zaposlenih in okoliških prebivalcev. Pri vseh prebivalcih v vplivnem območju so potrebni takojšnji ukrepi. V tej fazi je prednostno enotno obveščanje in izvajanje pravočasnega umika oziroma evakuacije zaposlenih in eventualno tudi okoliških prebivalcev.

Nivoji izrednih razmer

Odziv v primeru nesreče z nevarnimi snovmi temelji na štirih nivojih izrednih razmer (0-3). Potek ukrepanja je različen glede na vrste in nivoje nevarnosti:

- nivo 0: nevaren dogodek, ki bi lahko povzročil nesrečo, a do nje zaradi spleta okoliščin ni prišlo
- izredne razmere 1. nivoja: začetni požar (obvladan s strani prisotnih), manjše onesnaženje (brez vdora nevarnih snovi izven podjetja)
- izredne razmere 2. nivoja: požar/onesnaženje, katerega prisotni s priročnimi sredstvi ne morejo obvladati, a je omejen na področje podjetja

- izredne razmere 3. nivoja: požar/onesnaženje, ki je kljub intervenciji zunanjih ekip povzroči večje onesnaženje okolja, večjo gospodarsko škodo, poškodbe zaposlenih, obiskovalcev in ima vpliv izven podjetja.

Podmena NZiR je, da ob nevarnosti 2. in 3. nivoja, v delovnem času podjetja, vodja ali druge odgovorne osebe, navedene v SN-OKO-007-protokol obveščanja v CRO Kidričevo, takoj prične s postopkom gašenja z avtomatskim sistemom za gašenje – sprinkler sistem in takoj pokliče Vargas-AL in ReCO Ptuj na 112 ter obvesti Inšpektorat za varstvo okolja. ReCO Ptuj obvesti GE PGD Talum Kidričevo in po potrebi ostale pristojne službe, gasilske enote, CORS, policijo, inšpekcijske službe, odgovorne osebe občine in podravske regije,....

Izven delovnega časa se nadzor lokacije izvaja preko zunanjega pogodbenika (Vargas-AL in Aktivna varovanje), ki ob požaru izvede obveščanje na ReCO Ptuj in pristojnih služb in gasilskih enot.

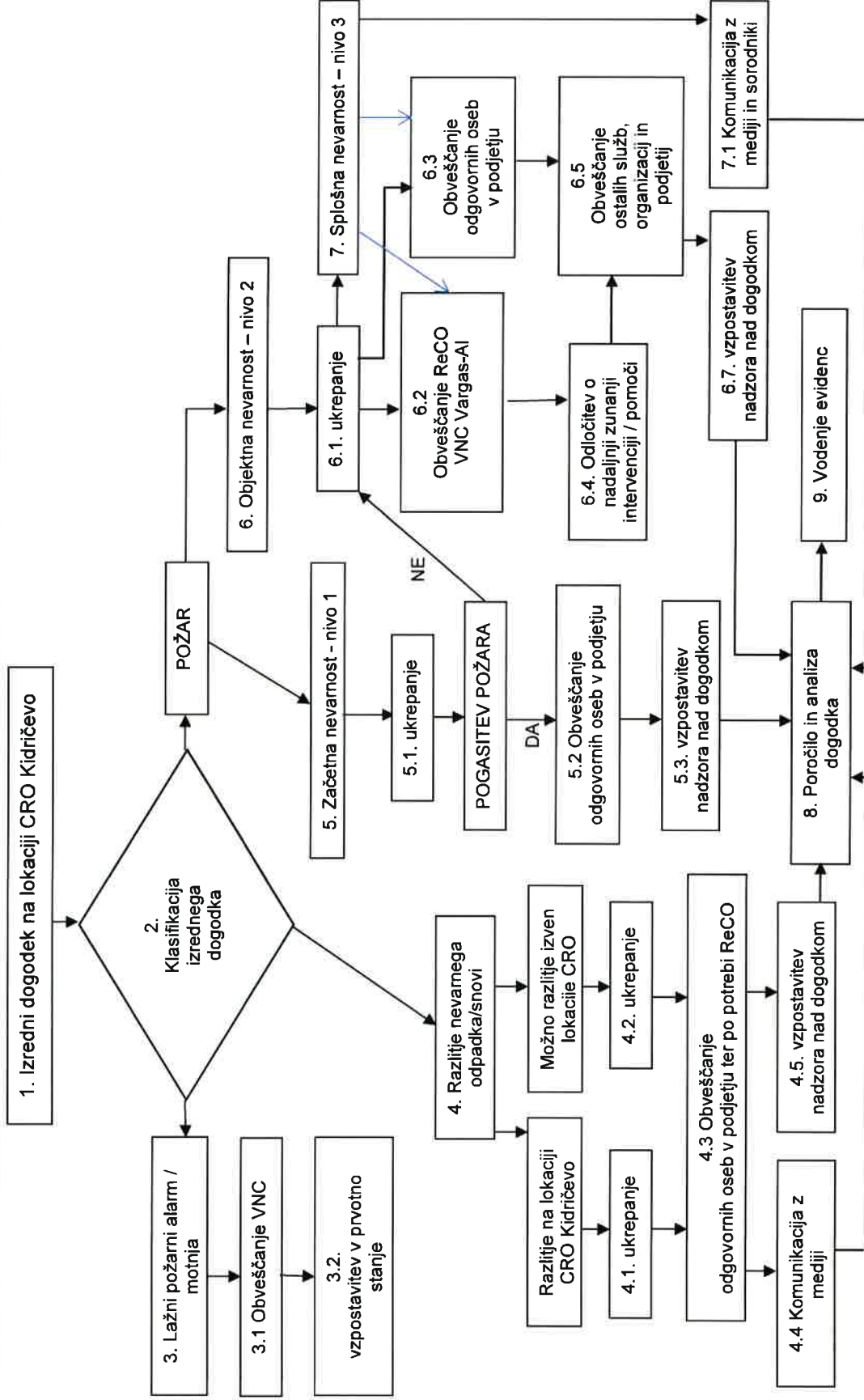
Sistem ukrepanja oz. izvedbe NZiR, je shematsko prikazana na sliki 4 ter v tabeli 2.

Koncept sproženja NZiR je prikazan na sliki 4. Naloge in aktivnosti ekip in posameznikov smo zbrali v tabeli 2. Zaporedne številke pri posamezni aktivnosti so enake zaporednim številkam, ki so uporabljene na sliki 4.

V CRO Kidričevo poteka dvoizmensko delo in sicer od ponedeljek-petek od 06:00-14:00 ure ter od 14:00-22:00 ure. Izven delovnega časa se smatra obdobje od ponedeljek-petek od 22:00-06:00 ure. Ob sobotah bi se lahko izvajala le najnujnejša dela v dopoldanski izmeni. Ob nedeljah in praznikih ne obratuje.

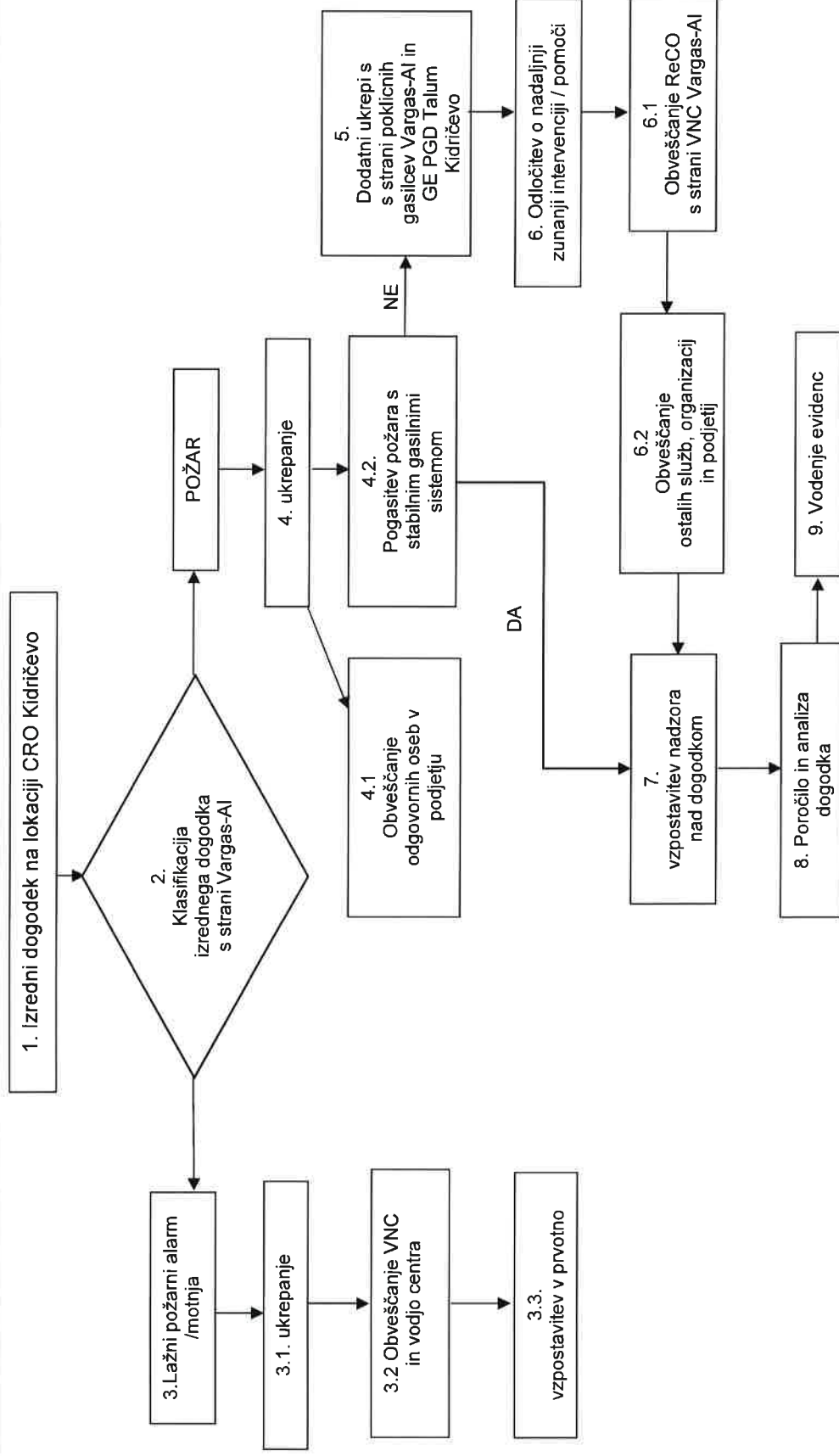
Odziv ob razlitju nevarne snovi:

- razlitja so, glede na zasnovano skladišč ter tehnične in organizacijske ukrepe, brez hujših posledic obvladljiva z lastnimi zaposlenimi in sredstvi znotraj CRO Kidričevo,
- v sklopu gašenja požara nastajajo požarne vode, ki so obravnavane in obvladovane kot razlitje nevarnega odpadka/snovi in se ne morejo razliti v okolje
- v kolikor se iz razlitja nevarne snovi razvije požar, se izvaja zamisel odziva za požar (odziv glede na nivo nevarnosti 1, 2 ali 3)
- ob manjšem razlitju je potrebno zaustaviti iztekanje in razlito snov sanirati z absorpcijskim sredstvom.
- Ob večjem razlitju je potrebno zaustaviti iztekanje, zapreti zapornice ter po končanju razlite snovi le to izčrpati iz lovilnega bazena s pomočjo črpalk ali vozil z vakuumsko črpalko.

Slika 3: Sistem odziva ob izrednem dogodku - v CRO Kidričevo v delovnem času

Slika 4: Sistem odziva ob izrednem dogodku - v CRO Kidričevo izven delovnega časa

Tabela 1: Naloge in aktivnosti ekip in posameznikov ter odzivni časi v delovnem času

št.	Zadeva	Odziv	Odgovornost/ izvajalec	Naloga/Specifikacija	Odzivni čas (min)
1.	Izredni dogodek	Takojšnje obveščanje s strani zaposlenih oz. očitidcev ali VNC	Prisotni zaposleni na kraju dogodka in odgovorne osebe za obvladovanje razlitiya ter gašenja začetnih požarov na lokaciji dogodka, IGE, VNC Vargas-AI	Obvladovanje situacije, to je omejevanje razlitiya in sanacija ter omejevanje požara z gasilnimi sredstvi ter dokončna pogasitev začetnega požara ter ukrepanje v primeru lažnega požarnega alarma.	Takoj ob izrednem dogodku (<1 min)
2.	Klasifikacija izrednega dogodka	Takojšnje ukrepanje	Zaposleni, vodja centra, pomočnik vodje centra, direktor, poveljnik CZ ter njegov namestnik, poveljnik IGE	Glede na izredni dogodek, na kar se povzamejo ukrepi po posameznem izrednem dogodku (točka 3, 4, 5 in 6)	Takoj ob izrednem dogodku (<1 min)
3.	Lažni požarni alarm /motnja	Takojšnje ukrepanje po izpisu na požarni centrali	Vodja centra, pomočnik vodje centra, izmenovodja ali upravljalac naprave	Če ni požara (lažni alarm), se požarna centrala resetira.	Takoj ob izrednem dogodku (<3 min)
3.1	Obveščanje VNC	Takojšnje ukrepanje	Vodja centra, pomočnik vodje centra	Obvesti se VNC Vargas-AI in Aktiva varovanje glede motnje z. lažnega alarma na lokaciji.	Takoj ob izrednem dogodku (<3 min)
3.2	Vzpostavitev v prvoto stanje	Takojšnje ukrepanje	Vodja centra, pomočnik vodje centra, VNC Vargas-AI	V primeru lažnega alarma se nazaj vzpostavi sistem javljanja požara.	Takoj ob izrednem dogodku (<3 min)
4.	Razlitiye nevarnega odpadka/snovi	Takojšnje ukrepanje	Vsi zaposleni	Obvladovanje situacije, to je omejevanje razlitiya in sanacija oz. dodatnih ukrepov	Takoj ob izrednem dogodku (<1 min)
4.1	Ukrepanje v primeru razlitiya na lokaciji	Takojšnje ukrepanje	Vsi zaposleni	V primeru manjšega razlitiya odpadkov mora zaposleni takoj zaustaviti oz. preprečiti nadaljnje razlitiye nevarnega odpadka/snovi. Čim prej se odstrani razlita snov iz površine s črpanjem in/ali absorbenti. O dogodku se obvesti vodjo centra ali njegovega pomočnika.	Takoj ob izrednem dogodku (<1 min)
4.2	Ukrepanje v primeru možnosti razlitiya izven lokacije	Ukrepanje ob možnosti razlitiya izven lokacije	Vsi zaposleni	V primeru večjega razlitiya, kadar se razlita snov razlije po večji površini (iztek iz skladiščnih rezervoarjev ali iz cistem na vozilih) se bo vsa tekočina zadržala v lovilnem bazenu, na talnih površinah in v lovilnem bazenu na pretakališču. Ta iztekla tekočina se čim prej odstrani/izčrpa iz lovilnih bazenov.	Takoj ob izrednem dogodku (<5 min)

št.	Zadeva	Odziv	Odgovornost/ Izvajalec	Naloga/Specifikacija	Odzivni čas (min)
				Takošnji ukrepi ob različju večjega obsega so: - Ustavijo se vse aktivnosti v območju dogodka - Zaprejo se zapornice na vhodih v obrat - Zapre se zaporni ventili lovilca olj - V primeru iztekanja vnetljive tekočine se izvajajo meritve eksplozivnih plinov Obvesti se vodja centra in/ali pomočnik vodje centra. Slednji nadalje obvešča vodstvo družbe, pooblaščenca za okolje, ReCO, Vargas-AI, Inspektorat za varstvo okolja (IRSOP OE Maribor), Upravljalca javne kanalizacije, Upravljalca komunalne CN Apače. Direktor obvesti medije glede nastalega dogodka na lokaciji CRO Kidričevo.	
4.3	Obveščanje odgovornih oseb v podjetju ter po potrebi ReCO	Takošnje ukrepanje	Oseba, ki zazna razilije		Takoj ob izrednem dogodku (<10 min)
4.4	Komunikacija z mediji	Glede na stopnjo nevarnosti dogodka (3.nivo)	Direktor		Po potrebi
4.5	Vzpostavitev nadzora nad dogodkom	Ukrepanje za normalizacijo stanja	Zaposleni, vodja centra, pomočnik vodje centra	Po lokalizaciji razilija je treba začeti z aktivnosti za odstranjevanje posledic razilija. Ko so posledice razilija popolnoma odstranjene, se proizvodni procesi lahko normalno nadaljujejo.	Po zaključki vseh dejavnosti
5.	Začetna nevarnost izredni dogodek manjšega obsega	Ocena možnega razvoja požara	Zaposleni, oseba za gašenje začetnih požarov, IGE	V primeru začetnega požara se ugotovi njegova lokacija in možnost takojšnje pogasitve. Gre za dogodek nivoja 1. V kolikor to ni mogoče se izvedejo naloge pod točko 6.	Takoj ob izrednem dogodku (<1 min)
5.1	Ukrepanje - požar	Takošnje ukrepanje	Najbližji zaposleni in osebe za gašenje začetnih požarov, vodja centra, pomočnik vodje centra IGE, stabilni gasilni sistem	Uporabijo se gasilniki s čimer se poskuša začetni požar pogasiti oziroma lokalizirati. Po potrebi se takoj vklopi stabilni gasilni sistem (uporaba ročne tipke »gašenje«). V kolikor se zazna požar preko javljalnikov požara se alarm potrdi in aktivira gašenje. Vodja centra ali njegov pomočnik o nastanku požara obvestita, poveljnika IGE in vse člane IGE Saubermacher Slovenija, ki so prisotni na lokaciji CRO. Člani IGE sodelujejo pri gašenju požara.	Takoj ob izrednem dogodku (<1 min)
5.2	Obveščanje odgovornih oseb v podjetju	Takošnje ukrepanje	Najbližji zaposleni in osebe za gašenje začetnih požarov, IGE	Ovesti se vodja centra in/ali pomočnik vodje centra ter poveljnika IGE	Takoj ob izrednem dogodku (<1 min)
5.3	Vzpostavitev nadzora nad dogodkom	Ukrepanje za normalizacijo stanja	Zaposleni, vodja centra, pomočnik vodje centra	Po uspešni pogasitvi požara se izvedejo ukrepi, ki zagotavljajo normalno obratovanje. Po potrebi se vzpostavi požarna straža.	Po zaključki vseh dejavnosti
6.	Objektna nevarnost – nivo 2: izredni dogodek večjega obsega	Ocena možnega razvoja požara	Vodja centra, pomočnik vodje centra, poveljnik CZ ter njegov namestnik, poveljnik IGE	V primeru, da se požar ne pogasi v začetni fazi oz. se požar že razširil gre za dogodek 2. nivoja.	Takoj ob izrednem dogodku (<3 min)

št.	Zadeva	Odziv	Odgovornost/ Izvajalec	Naloga/Specifikacija	Odzivni čas (min)
6.1	Ukrepanje - požar	Takošnje ukrepanje	Vodja centra, pomočnik vodje centra, poveljnik CZ ter njegov namestnik, poveljnik IGE	Prične se takošnje gašenje z avtomatskim gasilnim sistemom za gašenje – sprinkler sistem. S aktiviranje požarnega alarma se aktivirajo tudi poklicni gasilci Vargas-AI in GE PGD Talum Kidričevo. V primeru gašenja se še: - Zapre zaporni ventil na LO (lovilec olj) - zadolžen izmenovodja - Spustijo se vse zapornice na vhodih v CRO Kidričevo - odgovorni delovodje	Takoj ob izrednem dogodku (<3 min)
6.2	Obveščanje ReCO, VNC Vargas-AI	Prvo ukrepanje	Vodja centra, pomočnik vodje centra, poveljnik IGE, poveljnik CZ ter njegov namestnik, izmenovodja, upravljalec naprave, osebe za gašenje začetnih požarov	Obveščanje ReCO, VNC Vargas-AI s strani zaposlenih v podjetju, da se ne uspe pogasiti začetnega požara. Podajo se vsi potrebni podatki v skladu z navodili.	Takoj ob izrednem dogodku (<10 min)
6.3	Obveščanje odgovornih oseb v podjetju	Prvo ukrepanje	Vodja centra, pomočnik vodje centra, poveljnik IGE, poveljnik CZ ter njegov namestnik, izmenovodja, upravljalec naprave, osebe za gašenje začetnih požarov	Obvestilo se še pooblaščenec za okolje, direktor ter strokovni sodelavcev za PV in VZD ter poveljnik IGE.	Takoj ob izrednem dogodku (<10 min)
6.4	Odločitev o nadaljnji zunanji intervenciji / pomoči	Ali je izredni dogodek možno obvladati/omejiti ali je potrebna pomoč od zunaj.	Vodja intervencije poveljnik CZ ter njegov namestnik	Odločitev o nadaljnji potrebi po zunanji intervencijski pomoči sprejme vodja intervencije Poveljnik gasilcev po prispetju na lokacijo izrednega dogodka prevzame vodenje intervencije ter presodi o obliki nesreče in potrebnem načinu intervencije. Vodja gasilske intervencije odloči o potrebni zunanji pomoči ZRP, ter drugih PGD ter SNMP.	Takoj ob izrednem dogodku (<15 min)
6.5	Obveščanje ostalih služb, organizacij in podjetij	Odločitev o vključitvi zunanje pomoči	ReCO Vodja intervencije.	Po potrebi se še s strani ReCO obvestijo Organi CZ Občine Kidričevo, Enote in službe CZ, javne službe, enote nujne medicinske pomoči, dispečerske službe centra zdravstva, organizacije in podjetja (Policija) gospodarske javne službe (elektro, telekom, cestno podjetje), podjetja, ki razpolagajo z opremo in stroji za tehnično reševanje. V primeru splošne nevarnosti nivo 3 se obvesti s strni ReCO tudi Inšpektorat za varstvo kolja.	Takoj ob izrednem dogodku (<10 min)

št.	Zadeva	Odziv	Odgovornost/ Izvajalec	Nalogi/Specifikacija	Odzivni čas (min)
6.7	Vzpostavitev nadzora nad dogodkom	Ukrepanje za normalizacijo stanja	Zaposleni, vodja centra, pomočnik vodje centra, IGE, poveljnik CZ ter njegov namestnik Poklicni gasilci Vargas-AI, GE PGD Talum Kidričevo	Izpolni format obvestila o nesreči in telefonira/pošlje fax na ReCO. Po uspešni pogasitvi požara se izvedejo ukrepi, ki zagotavljajo normalno obratovanje. Vzpostavi se požarna straža, ki traja dokler obstaja nevarnost požara. V kolikor je potrebno se zavaruje kraja dogodka za namen zbiranja dokazov o vzrokih dogodka. Za to poskrbi vodja centra.	Po zaključki vseh dejavnosti oz. dogodku
7.	Splošna nevarnost – nivo 3: izredni dogodek večjega obsega s povzročeno veliko škodo	Ocena možnega razvoja požara	Vodja centra, pomočnik vodje centra, poveljnik IGE, poveljnik CZ ter njegov namestnik	Splošna nevarnost nastopi, ko gre za ogrožanje večjega števila zaposlenih in okoliških prebivalcev. Pri vseh prebivalcih so potrebni takojšnji ukrepi. V tej fazi je prednostno enotno obveščanje in izvajanje pravočasnega umika oz. evakuacije zaposlenih in eventualno tudi okoliških prebivalcev.	Takoj ob izrednem dogodku (<3 min)
7.1	Komunikacija z mediji in sorodniki	Končno ukrepanje	Direktor	Direktor komunicira z mediji in sorodniki.	Po izrednem dogodku
8.	Poročilo in analiza dogodka	Izdelava poročila o dogodku in obveščanje znotraj ter analiza dogodka z ukrepi	Vodja centra, strokovni sodelavec za PV in VPD, pooblaščenec za okolje	Po izrednem dogodku vodja centra izdela poročilo o izrednem dogodku. Z njim seznanijo vodstvo podjetja, strokovnega sodelavca za PV in VPD ter pooblaščenca za okolje. Analiza dogodka se naredi na podlagi zbranih podatkov o dogodku in s sodelovanjem oseb, ki so sodelovale pri izvajanju ukrepov. Seznanijo se vodstvo podjetja.	Po izrednem dogodku
9.	Vodenje evidenc	Vodenje evidenc izrednih dogodkov	Vodja centra, pomočnik vodje centra	Evidence vodi vodja centra iz njegovi pomočniki. Hranijo se na lokaciji CRO Kidričevo.	Po izrednem dogodku

Tabela 2: Naloge in aktivnosti ekip in posameznikov ter odzivni časi izven delovnega časa

št.	Zadeva	Odziv	Odgovornost/ Izvajalec	Naloga/Specifikacija	Odzivni čas (min)
1.	Izredni dogodek	Takošnje obveščanje s VNC	VNC Vargas-AI	Obvladovanje situacije, to je omejevanje razlitja ter omejevanje požara z gasilnimi sredstvi ter dokončna pogasitev začetnega požara ter ukrepanje v primeru lažnega požarnega alarma.	Tako ob izrednem dogodku (<1 min)
2.	Klasifikacija izrednega dogodka	Takošnje ukrepanje	VNC Vargas-AI	Glede na izredni dogodek, na kar se povzamejo ukrepi po posameznem izrednem dogodku (točka 3 in 4)	Tako ob izrednem dogodku (<1 min)
3.	Lažni požarni alarm /motnja	Takošnje ukrepanje	VNC Vargas-AI	Prikaz motnje oz. požarnega alarma na požarni centrali.	Tako ob izrednem dogodku (<3 min)
3.1	Ukrepanje	Takošnje ukrepanje izpisu na požarni centrali	VNC Vargas-AI	Zaposleni (dežurni intervent) pri VNC Vargas-AI opravi pregled lokacije in ugotovi vzrok napake ter ga odpravi (požarna centrala se resetira=.	Tako ob izrednem dogodku (<15 min)
3.2	Obveščanje VNC in vodjo centra	Takošnje ukrepanje	Dežurni intervent pri VNC Varga-AI	Obvesti se VNC Vargas-AI in Aktiva varovanje ter vodjo centra glede motnje oz. lažnega alarma na lokaciji.	Tako ob izrednem dogodku (<3 min)
3.3	Vzpostavitev prvotno stanje v	Takošnje ukrepanje	Vodja centra, VNC Vargas-AI	V primeru lažnega alarma se nazaj vzpostavi sistem javljanja požara.	Tako ob izrednem dogodku (<5 min)
4.	Ukrepanje - požar	Takošnje ukrepanje	VNC Vargas-AI Dežurni intervent pri VNC Varga-AI	V kolikor dežurni intervent ugotovi da gre za požar, takoj poskusi požar pogasiti s pomočjo gasilnikov. Aktivira se gašenje s pomočjo stabilnega gasilnega sistema. Pokliče se na VNC vargas-AI, nato vargas-AI pokliče ReCO Ptuj ter se aktivirajo poklicni gasilci Vargas-AI in GE PGD Talum Kidričevo	Tako ob izrednem dogodku (<1 min)
4.1	Obveščanje odgovornih oseb v podjetju	Takošnje ukrepanje	VNC Vargas-AI	Obvesti se vodja centra in/ali pomočnika vodje centra.	Tako ob izrednem dogodku (<3 min)
4.2	Pogasitev požara s stabilnim gasilnim sistemom	Takošnje ukrepanje	VNC Vargas-AI, avtomatsko aktiviranje	Uporaba stabilnega gasilnega sistema za pogasitev požara za dokončno pogasitev požara. V kolikor ni uspešno se izvedejo dodani ukrepi v točki 5.	Tako ob izrednem dogodku (<3 min)
5.	Dodatni ukrepi s strani GE PGD Talum Kidričevo	Takošnje ukrepanje	poklicni gasilci Vargas-AI in GE PGD Talum Kidričevo	Ob prihodu na lokacijo gasilci preverijo ali je bilo gašenje s stabilnim gasilnim sistemom uspešno. V tem primeru izklopijo gašenje. V nasprotnem ukrepaajo v skladu z gasilsko taktiko.	Tako ob izrednem dogodku

št.	Zadeva	Odziv	Odgovornost/ izvajalec	Naloga/Specifikacija	Odzivni čas (min)
6.	Odločitev o nadaljnji zunanji intervenciji / pomoči	Ali je izredni dogodek možno obvladati/omejiti ali je potrebna pomoč od zunaj.	Vodja intervencije	Gasilci poskrbijo še za zapiranje zapornega ventila na LO (lovilec olj) in vseh zapornice na vhodih v CRO Kidričevo. Poveljnik gasilcev po prispejtu na lokacijo izrednega dogodka presodi o obliki nesreče in potrebnem načinu intervencije ter pokliče ReCO.	(<8 min) Takoj ob izrednem dogodku (<15 min)
6.2	Obveščanje ReCO s strani VNC Vargas-AI	Prvo ukrepanje	VNC Vargas-AI	Obveščanje ReCO s strani VNC Vargas-AI na podlagi informacij s strani vodje intervencije.	Takoj ob izrednem dogodku (<10 min)
6.5	Obveščanje ostalih služb, organizacij in podjetij	Odločitev o vključitvi zunanje pomoči	Vodja intervencije, odgovorne osebe v CRO Kidričevo (direktor, vodja centra, poveljnik CZ ter njegov namestnik)	Po potrebi se še obvestijo Organi CZ Občine Kidričevo, Enote in službe CZ, javne službe, organizacije in podjetja (ZD Kidričevo, Policija) gospodarske javne službe (elektro, telekom, cestno podjetje), podjetja, ki razpolagajo z opremo in stroji za tehnično reševanje V primeru splošne nevarnosti nivo 3 se obvesti tudi Inšpektorat za varstvo okolja. Direktor komunicira z mediji in sorodniki. Izpolni format obvestila o nesreči in telefonira/pošlje fax na ReCO.	Takoj ob izrednem dogodku (<10 min)
7	Vzpostavitev nadzora nad dogodkom	Ukrepanje za normalizacijo stanja	Vodja centra, pomočnik vodje centra, IGE, poveljnik CZ ter njegov namestnik, poklicni gasilci Vargas-AI in GE PGD Talum Kidričevo	Po uspešni pogasitvi požara se izvedejo ukrepi, ki zagotavljajo normalno obratovanje. Vzpostavi se požarna straža, ki traja dokler obstaja nevarnost požara. V kolikor je potrebno se zavaruje kraja dogodka za namen zbiranja dokazov o vzrokih dogodka. Za to poskrbi vodja centra.	Po zaključki vseh dejavnosti oz. dogodku
8.	Poročilo in analiza dogodka	Izdelava poročila o dogodku in obveščanje znotraj ter analiza dogodka z ukrepi	Vodja centra, strokovni sodelavec za PV in VPD, poveljnik CZ ter njegov namestnik pooblaščenec za okolje	Po izrednem dogodku vodja centra izdelava poročilo o izrednem dogodku. Z njim seznanijo vodstvo podjetja, strokovnega sodelavca za PV in VPD, pooblaščenca za okolje ter poveljnik IGE. Analiza dogodka se naredi na podlagi zbranih podatkov o dogodku in s sodelovanjem oseb, ki so sodelovale pri izvajanju ukrepov. Seznanijo se vodstvo podjetja.	Po izrednem dogodku
9.	Vodenje evidenc	Vodenje evidenc izrednih dogodkov	Vodja centra, pomočnik vodje centra, poveljnik CZ ter njegov namestnik	Evidence vodi vodja centra iz njegovi pomočniki. Hranijo se na lokaciji CRO Kidričevo.	Po izrednem dogodku

Zadolžene osebe za izvedbo posameznih nalog ter odgovornosti so v Dodatku 1. Koncept in shema komunikacije v CRO Kidričevo je prikazana na sliki (5 in 6).

4. POTREBNE SILE IN SREDSTVA TER RAZPOLOŽLJIVI VIRI

Osnovne potrebne sile in sredstva zagotavlja podjetje Saubermacher Slovenija d.o.o., CRO Kidričevo.

4.1 ORGANI IN SLUŽBE

- Direktor
- Vodja centra
- Varnostni inženir
- Vodja splošnega vzdrževanja
- Zaposleni
- Zunanji pogodbeniki (Vargas-AL, VNC Aktiva)

4.2 SILE ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ

Merila za organiziranje, opremljanje in usposabljanje CZ in drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč ob naravnih in drugih nesrečah ureja Uredba o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč.

Na lokaciji je urejena industrijska gasilka enota I. kategorije, ki ima najmanj 3 nepoklicne gasilce v skladu z Zakonom o gasilstvu. Seznam članov je naveden v prilogi 6.

Z podjetjem Vargas-Al je sklenjena pogodba o požarnem varovanju izven delovnega časa.

Opravljanje nalog zaščite reševanja in pomoči na lokaciji podjetja zagotavljajo kadri iz poklicnih reševalnih služb, poklicni gasilci Vargas-AL, GE PGD Talum Kidričevo, GEŠP PGD Ptuj, ter ekipe NMP. Organizacija in izvajanje nalog je organizirano v skladu s 71., 72., 73. in 75. členom Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Sile, s katerimi razpolaga podjetje za izvajanje načrta, reševanja in pomoči so:

- a) Organi Civilne zaščite Saubermacher Slovenija d.o.o.:
  - poveljnik civilne zaščite
  - namestnik poveljnika civilne zaščite
  - člani štaba civilne zaščite.
- b) Enota službe civilne zaščite CRO Kidričevo:
  - ekipa Prve pomoči
    - o vodja ekipe
      - namestnik
      - bolničarji

Organe CZ in ekipo PP, sestavljajo zaposleni na lokaciji.

Ostale sile za ZRP:

- a) Javna gasilska služba
  - GE PGD Talum Kidričevo
  - GEŠP PGD Ptuj
  - Ostale GE po odločitvi vodje intervencije
- b) Javne službe, organizacije in podjetja
  - Poklicni gasilci Vargas-Al
  - Javna zdravstvena služba
  - Policija

- Podjetja kritične infrastrukture (javno komunalno podjetje, vodnogospodarska podjetja, cestna podjetja ipd. Elektro, Komunalno podjetje, Cestno podjetje, Telekom, Zavod za gozdove, itd.)

4.3 MATERIALNO – TEHNIČNA SREDSTVA ZA IZVAJANJE NAČRTA

Osnovna sredstva v podjetju zadoščajo za opremljanje, izobraževanje ter usposabljanja zaposlenih, ki bodo intervenirali ob različnih nezgodah oz. nesrečah (požar, razlitje).

Ob večji nesreči v podjetju se poslužujejo sredstva in viri, ki so na razpolago GE PGD Talum Kidričevo ter po potrebi še od preostalih gasilskih enot in javnih služb.

Za gašenje začetnih požarov so v podjetju zadolžene za to odgovorne osebe za gašenje začetnih požarov in izvajanje evakuacije, ki so tudi ustrezno usposobljene ter pripradniki IGE.

Pri reševanju ob nesrečah si zaposleni in IGE lahko pomagajo z opremo, ki je navedena v prilogi 4.

V CRO Kidričevo je v izvedeno avtomatsko javljanje požara, ki je preko požarne centrale vezano na VNC zunanjega pogodbenika in na signal vodje centra.

Po lokacijah naprave so nameščeni ročni in prevozni gasilniki. Popis gasilnikov je naveden v prilogi 4.

Navedena sredstva v prilogi 4 zadoščajo za uspešno začetno posredovanje v primeru izrednega dogodka kot sta požar ali razlitje.

Na lokaciji se obratuje v dveh izmenah in se v tem času zagotavljajo 3 prostovoljni gasilci na izmeno, ki so ustrezno usposobljeni za gašenje začetnih požarov in izvajanje ostalih ukrepov oz. požarnih straž ter evakuacije. V nočnem času se nadzor izvaja s strani zunanjega pogodbenika Vargas-Al.

Osnovo predstavljajo delavci in razpoložljiva oprema podjetja Saubermacher Slovenija d.o.o. (priloga 4). Delavci so usposobljeni za ravnanje z nevarnimi odpadki/snovmi ter tudi za ukrepanje v izrednih razmerah. Ekipa se formira na osnovi navodila dežurnega za intervencije v podjetju Saubermacher.

Na lokaciji CRO Kidričevo je zagotovljena naslednja požarna zaščita:

- Lokacija so opremljena z zadostnim številom gasilnikov, ki so redno pregledani in vzdrževani,
- izvedeno je zunanje hidrantno omrežje, ki pokriva celotno območje lokacije,
- sprinkler gasilni sistem
- javljalniki požara in varnostna razsvetljava,
- za družbo Saubermacher Slovenija d.o.o. je izdelan Požarni red.

Glede na obseg in zahtevnost dogodka oz. nevarnosti, se vključi GE PGD Talum Kidričevo ter po potrebi še ostale gasilske enote. GEŠP PGD Ptuj razpolaga z vso opremo za posredovanje v primeru nesreč z nevarnimi odpadki/snovmi.

4.4 RAZPOLOŽLJIVA FINANČNA SREDSTVA IN JIHOVA ZAGOTOVITEV

Finančna sredstva za financiranje priprav in aktivnosti, glede na obseg in stopnjo ogroženosti, ki jo lahko povzroča dejavnost v podjetju Saubermacher Slovenija d.o.o., CRO Kidričevo, za financiranje izvajanja načrta zaščite in reševanja v primeru nesreče v podjetju Saubermacher Slovenija d.o.o., CRO Kidričevo, kot tudi sredstva za pomoč v primeru nesreče, zagotavlja podjetje Saubermacher Slovenija d.o.o. v okviru svojega vsakoletnega plana, ki so sestavni del sredstev za namene izobraževanja, storitve, vzdrževanja, kot preventivno in kurativno zavarovanje ter v skladu s svojo poslovno in varnostno politiko.

Priloge:

Priloga 3: Lastna razpoložljiva sredstva
Priloga 13: Organi in enote Civilne zaščite
Priloga 5: Tim za ukrepanje
Priloga 6: Seznam IGE

5 OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE, ALARMIRANJE

5.1 NOTRANJE ZAČETNO OPAZOVANJE IN OBVEŠČANJE

Notranje začetno obveščanje se izvaja v primeru, da kdorkoli od zaposlenih opazi odstopanje, nepravilnost oziroma nenormalno situacijo v delovnem času podjetja.

Za opazovanje in spremljanje nevarnosti ter ocenjevanje stopnje nevarnosti zaposlene ustrezno informiramo, izobražujemo in usposabljam. Ob ugotovitvi določene nevarnosti in oceni dogodka, se vodijo postopke v skladu s sistemskim predpisom SP-OKO-003 »Obvladovanje izrednih razmer«.

Obveščanje znotraj podjetja ob nesreči z nevarno snovjo pomeni seznaniti zaposlene, zunanje izvajalce in obiskovalce. Vsak zaposleni v podjetju je dolžan vsako nesrečo omejiti oziroma preprečiti, če to lahko naredi brez ogrožanja svojega življenja ali zdravja in življenja ter zdravja drugih. V nasprotnem primeru mora ukrepati v skladu z navodili SN-OKO-007 »Protokol obveščanja«.

Opazovanje, obveščanje in alarmiranje zaposlenih, okoliških prebivalcev in splošne javnosti je razdeljeno med podjetjem Saubermacher Slovenija d.o.o., CRO Kidričevo, ReCO Ptuj in Občino Kidričevo.

- Podjetje Saubermacher Slovenija d.o.o. opazuje, obvešča in alarmira na lokaciji ter pošlje prvo obvestilo na VNC Vargas-AI, ki nadalje obvesti ReCO Ptuj ter poklicne gasilce Vargas-AI in GE PGD Talum Kidričevo. To obveščanje se izvaja v skladu z navodili SN-OKO-007 »Protokol obveščanja«.
- Po vzpostavitvi centra za vodenje reševanja (CVR) oziroma tima za ukrepanje teče nadaljnja komunikacija med posameznimi reševalnimi enotami.

Notranje začetno obveščanje se izvaja v primeru, da kdorkoli od zaposlenih opazi odstopanje, nepravilnost oziroma nenormalno situacijo in gre za nenormalno situacijo v delovnem času podjetja kot je npr.:

- dim ali plamen
- pojav visoke temperature ali pritiska tam, kjer to ni pričakovano
- puščanje, iztekanje ali hrup (šum), ki niso povezani z običajnimi aktivnostmi

Poleg naštetih lahko še mnoge druge neobičajne situacije ali znamenja opozarjajo, da je / bo prišlo do nenormalnega (nepredvidenega) dogodka ali nesreče.

V podjetju imamo vgrajen sistem avtomatskega javljanja požara, ki deluje v povezavi s požarno centralo za javljanje požara. Avtomatski in ročni javljalniki požara so nameščeni po lokaciji CRO Kidričevo in so povezani na požarno centralo ter nadalje na VNC zunanega pogodbenika.

Po prihodu gasilske enote vodja intervencije oceni razvoj dogodkov na lokaciji, splošno stanje na lokaciji in ogrožanje drugih naprav. Po potrebi zahteva še ostalo zunanjo pomoč. Za komunikacijo se uporabljajo prenosne naprave.

5.2 OBVEŠČANJE JAVNOSTI

Obveščanje javnosti ob nesreči z nevarno snovjo pomeni seznaniti okoliške prebivalce oziroma širšo javnost s stanjem, ki je nastalo kot posledica nesreče ter pripravami in izvajanjem zaščitnih ukrepov, če je to potrebno.

To obveščanje izvaja ReCO Ptuj, na podlagi predhodno pripravljenega obvestila in prejete informacije s strani odgovornih v podjetju.

Začetek obveščanja se prične ob:

- razglasitvi **objektne nevarnosti (nivo 2)**, kjer se obveščajo organi in organizacije za NZiR o nesreči
- razglasitvi **splošne nevarnosti (nivo 3)**, kjer se alarmirajo prebivalci na ogroženem območju. O alarmiranju odloči vodja intervencije v sodelovanju z ReCO Ptuj. Ob tem sodeluje direktor podjetja in poveljnik CZ.

Posredovanje obvestil prebivalcem na ogroženem območju poteka preko lokalnih medijev, katerim direktor podjetja poda kratko poročilo (priloga 7).

5.3 ALARMIRANJE

Alarmiranje ob nesreči z nevarnimi odpadki/snovjo se izvede s pomočjo ročnih ali avtomatskih javljalnikov požara. Vklon sirene oziroma alarmiranje se izvede s pomočjo avtomatskega javljanja požara. Ročno proženje javljalnika požara lahko izvede vsak zaposleni. Zaposleni ne glede na velikost dogodka takoj obvesti vodjo centra ali njegovega pomočnika. Avtomatski javljalniki požara so vezani neposredno na požarno centralo (CRO Kidričevo in na Vargas-Al ter Aktiva varovanje). Tako se ob vsakem vklopu sirene (požarni alarm) neposredno obvesti VNC zunanjega pogodbenika, ki aktivira poklicne gasilce Vargas-A, GE PGD Talum Kidričevo in po potrebi obvesti ReCO Ptuj, ki nadalje ukrepa v skladu z navodili (nadaljnje obveščanje).

Alarmiranje znotraj lokacije podjetja je:

- lokalno pri javljalniku (vklon alarma)
- alarmna sirena (zvočni signal).

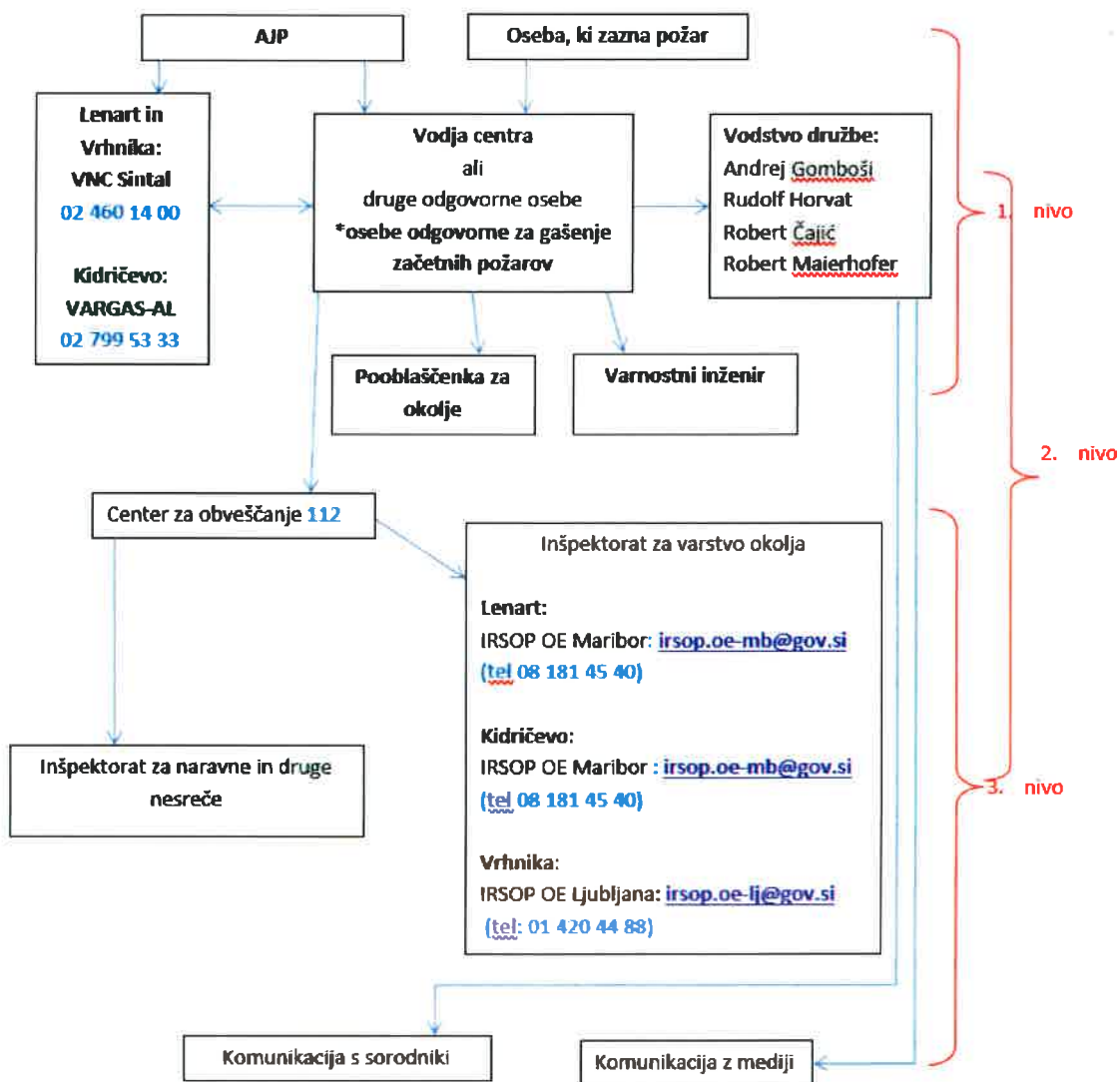
Alarmiranje okoliškega prebivalstva s sireno se izvaja na način, da vodja ali namestnik centra za ravnanje z odpadki Kidričevo telefonsko obvesti VNC Vargas-al, o industrijski nesreči z nevarno snovjo ki ima lahko posledice za zdravje okoliških prebivalcev ter zahteva proženje sirene, katero zagotavlja podjetje Talum.

Alarmiranje širše javnosti preko medija se izvaja preko ReCo Ptuj na podlagi obvestila, ki ga pridobi od podjetja Saubermacher Slovenija d.o.o., CRO Kidričevo (posreduje direktor).

Potek obveščanja in alarmiranja znotraj podjetja poteka po internem dokumentu SN-OKO-007 »Protokol obveščanja«.

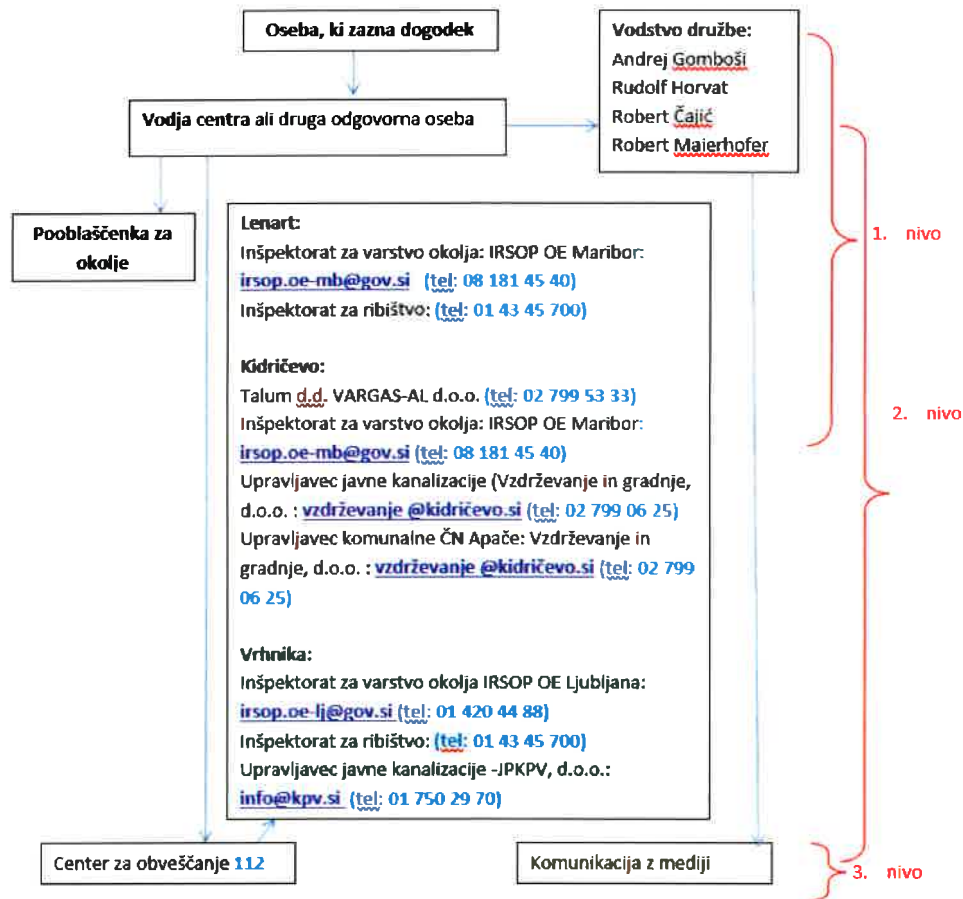
Koncept komunikacije v primeru izrednega dogodka - požar v delovnem času je predstavljen na spodnji sliki.

POŽAR:

Slika 5: Koncept komunikacije v primeru izrednega dogodka – požar

Koncept komunikacije v primeru izrednega dogodka - razlitje nevarnega odpadka/snovi je predstavljen na naslednji sliki.

Slika 6: Koncept komunikacije v primeru izrednega dogodka – razlitje nevarnega odpadka/snovi

Naloge in odgovornosti varnostne službe (zunanjega pogodbenika Vargas-al) glede opazovanja, obveščanja in alarmiranja ob izrednem dogodku izven delovnega časa v podjetju po požarnem alarmu:

- Takojšnje prispetje na kraj dogodka
- Klasifikacija izrednega dogodka
- Ukrepanje v primeru požara :
  - o v primeru začetnega požara poskrbi za njegovo pogasitev in obvestitev odgovornih oseb v podjetju
  - o aktiviranje gasilnega sistema
  - o nadaljnje obveščanje na VNC in odgovornih oseb CRO Kidričevo
  - o zapiranje zapornega ventila lovilca olj in zapornic na vhodu v objekt

Odgovorne osebe v CRO Kidričevo so navedene v prilogi 3.

Priloge:

Priloga 7: Navodila za organizacijo in delo informacijskega in press centra

Priloga 8: Navodila za komunikacijo s sorodniki

Priloga 3: Opis alarmiranja glede na dogodek

6 AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV

O aktiviranju sil in sredstev odločajo odgovorne osebe v podjetju, VNC Vargas-al ter vodja intervencije.

Način aktiviranja se izvaja:

- po telefonu (žični, GSM),
- po kurirjih
- tihi alarm
- s samosklicem.

Po telefonu se lahko aktivirajo vsi organi, enote in službe zaščite, reševanja in pomoči v kolikor telefonsko omrežje deluje.

Po kurirjih se izvaja aktiviranje v primerih, ko ni moč izvesti telefonskega, niti tihega alarmiranja.

S tihim alarmom se aktivira sile za zaščito, reševanje in pomoč.

Samosklic poteka, ko se pripadniki sil za zaščito, reševanje in pomoč na lastno pobudo javijo na mobilizacijskih zbirališčih svojih organov, enot in služb za zaščito reševanje in pomoč.

Sredstva za zaščito in reševanje se nahajajo na lokaciji podjetja ter pri štabu CZ.

Podjetje Saubermacher Slovenija zagotavlja preko družbe Vargas-al:

- fizično tehnično varovanje,
- protipožarno delovanje,
- gasilska dejavnost in
- nadzor preko dežurnega centra.

Organizacija podjetja Vargas-Al je prikazana na sliki 7. V oddelku požarnega varstva je skupaj z vodjem zaposlenih 10 gasilcev. Oddelek požarnega varstva tvori 10 poklicnih gasilcev. V objektu Vargas-Al-a so pisarniški prostori, garaža za gasilska vozila, prostori za pregled gasilnikov in skladišče. V istem objektu je tudi ambulanta s prvo pomočjo, ki obratuje v dopoldanskem času.

Pomoč pri opravljanju gasilske službe znotraj podjetja Talum Kidričevo po pogodbi opravlja tudi Prostovoljno gasilsko društvo Talum Kidričevo, ki je ustanovljeno na podlagi Zakona o društvih in Zakona o gasilstvu ter po pogodbi o opravljanju javne gasilke službe na območju občine Kidričevo.

Slika 7: Organizacijska shema podjetja Vargas Al d.o.o. in vključenost PGD Talum v sistem požarne varnosti

V objektih CRO Kidričevo je zagotovljena naslednja požarna zaščita:

- objekti so opremljeni z zadostnim številom gasilnikov, ki so redno pregledani in vzdrževani s strani Vargas-Al,
- izvedeno je zunanje hidrantno omrežje, ki pokriva celotno območje,
- stabilna gasilna naprava,
- gradbena zasnova novejših objektov in tehnologij je v skladu s požarnimi zahtevami za tovrstne objekte,
- javljalniki požara in varnostna razsvetljava,
- za družbo Saubermacher Slovenija d.o.o. je izdelan Požarni red.

Glede na obseg in zahtevnost dogodka oz. nevarnosti, se po potrebi vključijo GE PGD JGS Očine Kidričevo ter osrednje GE PGD sosednjih občin ter GEŠP PGD Ptuj, ki ima opremo za posredovanje v primeru nesreč z nevarnimi odpadki/snovmi.

6.1 AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV V DELOVNEM ČASU

Mobilizacija sil in sredstev se izvede v 3 nivojih.

Ob 1. nivoju vodja centra oz. poveljnik CZ ali njegov namestnik vključi v intervencijo prisotne zaposlene, osebe za gašenje začetnih požarov, IGE Saubermacher Kidričevo ter potrebno razpoložljivo opremo.

Prisotni zaposleni na lokaciji ne rabi posebne odobritve za posredovanje v primeru izrednega dogodka. Če v primeru dogodka ni poškodovanih, ki bi rabili nujno medicinsko pomoč, ali takojšnjo evakuacijo iz nevarnega območja, pristopi k takojšnjemu ukrepanju za zaustavitev izteka nevarne snovi, omejitev požara. Takoj tudi sproži alarm za posredovanje ostalih zaposlenih v podjetju. Pooblaščen oseba za aktiviranje postopkov ob morebitni nesreči in usklajevanje postopkov za zmanjšanje posledic je direktor.

Ob 2. nivoju vodja centra oz. namestnik ter VNC obvesti ReCO Ptuj na št. 112. Vodenje prevzame zunanji vodja intervencije, ki samostojno odloča o nadaljevanju aktivnosti pri intervenciji.

Druga raven torej predvideva aktiviranje sil in sredstev skladno z NZIR in na osnovi presoje poveljnika CZ ter vodje intervencije (vodja poklicnih gasilcev Vargas-Al ali GE PGD Talum Kidričevo).

V primeru poškodovanih oseb, se aktivira ekipa bolničarjev za posredovanje v primeru nesreče z nevarno snovjo/odpadkom (seznam članov v prilogi 6)

Ob 3. nivoju vodja intervencije zahteva najširšo pomoč za preprečitev širitve nesreče (ostale službe).

6.2 AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV IZVEN DELOVNEGA ČASA

Preko požarnega alarma se signal prenese na VNC zunanjega pogodbenika, kateri ustrezno nadalje alarmira v skladu z načrtom (opisano v prilogi 3).

Varnostna služba, ob alarmu preveri stanje v CRO Kidričevo in v primeru zaznanja nevarnosti takoj sproži alarm za posredovanje informacije na ReCO Ptuj. S tem se sproži druga raven aktiviranja, ki je identična kot v delovnem času.

Priloge:

Priloga 6: Seznam IGE in bolničarjev
Priloga 5: Tim za ukrepanje v izrednih razmerah
Priloga 3: Opis alarmiranja glede na dogodek

7 UPRAVLJANJE IN VODENJE

Za upravljanje in vodenje lokacije CRO Kidričevo je pristojno podjetje samo. Za te potrebe je v CRO Kidričevo organiziran 24 urni nadzor s strani zunanjega pogodbenika, ki skrbi za opazovanje lokacije in nadaljnjo obveščanje v primeru izrednega dogodka.

Upravljanje in vodenje je nakazano na sliki 4 in 5. Naloge in odgovornosti so specificirane v dodatku 1.

Vodenje intervencije v izrednih razmerah:

- nivo 1: vodja centra / dežurni /poveljnik CZ / poveljnik IGE Saubermacher Slovenija
- nivo 2: vodja centra / dežurni preda vodenje vodju zunanje intervencije /poveljnik CZ
- nivo 3: vodja zunanje intervencije

V vseh primerih nevarnosti vodja centra oz. njegov pomočnik prvi ocenjuje stanje nevarnosti in skladno z načrtom zaščite in reševanja oceni in razglasi nivo izrednih razmer, ter obvešča Vargas-AI, ReCO Ptuj, direktorja, Pooblaščenca za okolje, Strokovnega sodelavca za PV in VPD ter Inšpektorat za varstvo kolja.

Vodja intervencije poroča v center za obveščanje po elementih v skladu s 3. členom *Navodila za obveščanje o naravnih in drugih nesrečah*.

V primeru dogodka ali nesreče, ki po oceni vodje centra ne predstavlja večje nevarnosti za zdravje ljudi ali okolje, je pa izven meja normalnega obratovanja, vendar obvladljiv, posredujejo prisotni zaposleni, ki so usposobljeni za posredovanje v takih primerih. Vodenje intervencije v tem primeru prevzame vodja centra.

V primeru širše razsežnosti nesreče, se poveljnik CZ poveže s poveljnikom CZ občine Kidričevo, ki vodi in koordinira aktivnost zaščite, reševanja in pomoči.

7.1 VLOGA IN ODGOVORNOSTI ODGOVORNIH OSEB V CRO KIDRIČEVO

Direktor:

- ob obvestilu o nesreči spremlja stanje, odobrava uporabo oz. nabavo dodatnih sredstev potrebnih za izvedbo ukrepov,
- s strani podjetja komunicira z mediji oz. javnostjo,
- odloča o uporabi sredstev oz. pokrivanju stroškov sil za zaščito in reševanje,
- Zagotavljanje, da sorodniki dobivajo aktualne podatke o svojcih, še posebej morebitnih pogrešanih in/ali poškodovanih;
- zagotavlja finančna sredstva za obnovo sil in sredstev družbe, do vzpostavitve ponovne pripravljenosti,

Vodja centra in pomočnik vodje centra:

- ob obvestilu o nesreči spremlja stanje na lokaciji,
- aktivira sile in sredstva skladno z načrtom.
- daje priporočila za evakuacijo/izogibanje nevarnemu območju. Evakuacija se nanaša na morebitne zunanje/pogodbene sodelavce, ostale uporabnike na lokaciji ter ranjene pri nesreči.
- sodeluje pri preiskovanju dogodka, pisanju poročil in analiz o dogodku in poročanju o njem,
- glede na stopnjo dogodka/nesreče obvesti potrebne službe in osebe v skladu z napisanimi v dokumentu Priloge 3.

Naloge poveljnika CZ in njegovega namestnika:

- odloča o aktiviranju in uporabi civilne zaščite
- vodi organe civilne zaščite v podjetju,
- odgovoren za aktiviranje občinskega štaba za civilno zaščito, notranjih in zunanjih enot in služb za zaščito, reševanje in pomoč,
- posredovanje ukaza občinskemu štabu CZ za izvajanje zaščitnih ukrepov, ter reševanja in pomoči,
- usmerja in usklajuje zaščito vodnih virov, kakor tudi prebivalstva v kolikor so ogroženi,
- skrbi za razgrajevanje, dekontaminacijo, odstranjevanje, deponiranje in uničenje nevarnih snovi,
- spremlja potek reševalnih del, ter skrbi za prihod tuje ali druge pomoči, v kolikor je ta potrebna,
- usmerja in usklajuje sanacijo na lokaciji
- poroča vodstvu podjetja o posledicah nesreče z nevarnimi odpadki/snovmi, ter izvedenih ukrepih za zmanjšanje posledic.

Naloge vodje ekipe PP:

- odloča o aktiviranju ekipe PP
- spremlja stanje na lokaciji ,
- sodeluje pri preiskovanju dogodka, pisanju poročil in analiz o dogodku in poročanju o njem.

Zaposleni:

- v primeru razlitja ali požara takoj ukrepajo v skladu s svojimi zmožnostmi in zadolžitvami,
- obveščajo odgovorne osebe glede nastanka izrednega dogodka/nesreče
- se evakuirajo na zbirno mesto, kjer počakajo na nadaljnja navodila
- so na razpolago vodstvu podjetja glede razjasnitve nastalega izrednega dogodka.

Ekipe prve pomoči:

- se ustrezno usposobi za prvo pomoč ob nesreči z nevarnimi odpadki/snovjo
- ob obvestilu o nesreči se takoj formirajo in poskrbijo za morebitne ponesrečence,
- dajanje prve pomoči poškodovanim in obolelim,
- izvajanje triaže,
- sodelovanje pri prevozu in negi poškodovanih in obolelih,
- sodelovanje pri izvajanju higiensko-epidemioloških ukrepov,
- sodelovanje s prispelimi intervencijskimi ekipami.

Najpomembnejša naloga pripadnikov CZ je umik ali evakuacija zaposlenih v primeru izrednega dogodka, pri čemer sodeluje s osebo odgovorno za izvajanje evakuacije. Ugotovi se ali so na zbirnem mestu prisotni vsi zaposleni oz. uporabniki lokacije in po potrebi se sprožijo postopki za ugotavljanje lokacije pogrešanih.

Priloge:

Priloga 13: Organi in enote civilne zaščite
Priloga 4: Lastna razpoložljiva sredstva

7.2 VLOGA IN ODGOVORNOSTI ZUNANJEGA POGODBENIKA (VARNOSTNE SLUŽBE)

VNC:

- Redni obhodi izven delovnega časa CRO Kidričevo
- Spremljajo signal preko požarne centrale in vizualno preko termovizijske kamere (24/7)
- Ob dogodku takoj pošljejo ekipo na kraj dogodka oz. ukrepajo v skladu z navodili (obveščanje ReCO Ptuj in ostalih javnih služb)
- Obveščajo odgovorne osebe v CRO Kidričevo.

7.3 VLOGA IN ODGOVORNOSTI POKLICNIH GASILCEV VARGAS-AL IN GE PGD TALUM KIDRIČEVO

V času, ko ni prisotnih zaposlenih na lokaciji CRO Kidričevo izvajajo požarno varovanje lokacije. Med izvajanjem požarnega varovanja je stalno prisoten gasilec, ki v primeru požarnega alarma takoj odide lokacijo CRO Kidričevo.

Poklicni gasilci Vargas-Al in GE PGD Talum Kidričevo imajo naslednje odgovornosti:

- V primeru lažnega alarma opravijo reset požarne centrale.
- V primeru požara:
  - o Prične z gašenjem
  - o Zapre zaporni ventil na LO (lovilec olj) - zadolžen izmenovodja
  - o Spustijo se vse zapornice na vseh vhodih v CRO Kidričevo

O vsaki intervenciji se obvesti vodja centra ter se sestavi poročilo s strani vodje intervencije.

7.4 VLOGA IN ODGOVORNOSTI VODJE INTERVENCIJE

Vodja intervencije deluje iz centra za vodenje reševanja – CVR (kriznega štaba) in neposredno na terenu. CVR se vzpostavi na severni strani pred objektom podjetja. Vloga vodje intervencije je vodenje in koordinacija naslednjih aktivnosti:

Vodenje in koordiniranje:

- Aktiviranje ekip za posredovanje
- Povezava z zunanjimi službami in ustanovami za zagotavljanje prve nujne medicinske pomoči oziroma obvestil;
- Zagotavljanje, da so na lokaciji vsi ustrezno zaščiteni;
- Ocenjevanje razvoja situacije;
- Nadzor morebitne evakuacije poslovnih partnerjev in zaposlenih, ki ne sodelujejo v reševalni akciji;
- Zagotavljanje aktualnih informacij ;
- Zagotavljanje, da poškodovanci dobivajo ustrezno nego in organiziranje dodatne pomoči, če je to potrebno;
- Zagotavljanje hrane in pijače ter drugih potrebščin članom gasilskih enot;
- Vzdrževanje zveze z agencijo RS za okolje glede morebitnih sprememb vremena in drugih relevantnih okoljskih podatkov;
- Nadzor transporta v okolici lokacije;
- Vzdrževanje zveze z mediji;

- Vzdrževanje čim popolnejše evidence o dogajanju, izvedenih ukrepih, odločitvah, itd.;
- Zagotavljanje ohranjanja dokazilnega materiala glede nesreče.

Da bi se zagotovilo čim pravilnejše in učinkovito odločanje ima vodja intervencije ustrezno oporo v strokovnem materialu, to je kartah območja in lokacije, prikazih mest z nevarnimi snovmi, načrtih pomembnih instalacij in glavnih zapornih ventilov, podatkih o vremenu itd. Ti podatki so neposredno na voljo v CVR.

Povezava z mediji

Odgovorna oseba za to povezavo je direktor družbe.

Povezava z zunanjimi organizacijami

Ta povezava je ves čas aktivna.

Povezava s sorodniki

Za komunikacijo s sorodniki poskrbi in je odgovoren direktor podjetja.

7.5 VLOGA IN ODGOVORNOSTI DRUGIH UDELEŽENIH

Drugi udeleženi – imajo nalogo pomagati pri intervenciji skladno z navodili vodje intervencije.

7.6 ORGANIZACIJA ZVEZ

Pri prenosu podatkov in komuniciranju se lahko uporablja vsa razpoložljiva telekomunikacijska in informacijska infrastruktura, ki temelji na različnih medsebojno povezanih omrežjih. Prenos podatkov in komuniciranje med organi vodenja, reševalnimi službami in drugimi izvajalci zaščite, reševanja in pomoči poteka po:

- telefaksu,
- elektronski pošti,
- radijskih zvezah (ZARE),
- mobilni telefoni,
- internetu,
- kurirske povezave.

Pri operativnem vodenju dejavnosti za zaščito, reševanje in pomoč se uporabljata sistem radijskih zvez zaščite in reševanja (ZARE), ki ima podsistem radijskih zvez in podsistem osebne klica. Sistem zvez ZARE se obvezno uporablja pri vodenju intervencij ter drugih zaščitnih in reševalnih akcijah, ter je namenjen vsem izvajalcem nalog v okviru sistema zaščite in reševanja (uporabljajo ga pripadniki enot in služb Civilne zaščite, gasilci, idr.). Telekomunikacijsko središče sistema ZARE je v Regijskem centru za obveščanje Ptuj. Prek njega se zagotavlja povezovanje uporabnikov v javne in zasebne funkcionalne telekomunikacijske sisteme.

Priloge in dodatki:

Priloga 7: Navodila za organizacijo in delo informacijskega in press centra
Priloga 8: Navodila za komunikacijo s sorodniki
Dodatek 1: Osebe za izvedbo nalog ter odgovornosti

8 UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

8.1 ZAŠČITNI UKREPI

Ukrepi zaščite, reševanja in pomoči ob izrednih dogodkih in drugih nesrečah v CRO Kidričevo obsegajo vse tiste ukrepe in dejavnosti, ki so potrebni za odpravljanje posledic nesreče, da se zagotovijo osnovni pogoji za nadaljnjo normalno obratovanje v CRO Kidričevo.

Skladno z Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami so glavni ukrepi naslednji:

- Prostorski, gradbeni in drugi tehnični ukrepi
- Evakuacija
- Sprejem in oskrba ogroženih oseb
- Radiološka, kemična in biološka zaščita
- Splošni interni ukrepi na območju CRO Kidričevo.

8.1.1 Prostorski, gradbeni in drugi tehnični ukrepi

Po nesreči z nevarnimi nesreči z nevarnimi odpadki/snovmi se mora čimprej ugotoviti:

- ali je po intervencijo ob nesreči ogroženo okolje
- ali so poškodovani infrastrukturni objekti
- ali so poškodovane naprave in oprema v CRO Kidričevo
- ali so poškodovana požarna oprema (gasilniki, hidranti, javljanje požara, ipd.), ter ostala varnostna oprema (označevalne table, osebna varovalna oprema, ipd.,).

Po nesreči se po potrebi zagotovi začasno odlaganje uničenih in poškodovanih materialov.

Vodja centra ali njegova pomočnik sta zadolžena za ugotavljanje posledic dogodka. V sklopu odlaganja materiala sodelujeta s pooblaščenko za okolje. Skupaj določijo ureditev in ustrezno mesto odlaganja materiala.

8.1.2 Evakuacija

Nanaša se na zaposlene v CRO Kidričevo, pogodbene sodelavce, poslovne goste oz. ostale uporabnike lokacije ter poškodovane.

Evakuacijo odredi vodja obrata ali njegov namestnik, vodja intervencije in poveljnik CZ ali njegov namestnik.

Začetek evakuacije se sproži z aktiviranjem alarma oz. z ustno odredbo.

Kadar stopnja nevarnosti doseže 2. nivo (objektna nevarnost), je predviden tudi umik ljudi na evakuacijsko mesto.

V primeru alarma vsi zaposleni takoj mirno zapustijo lokacijo. Evakuacijske poti so podane v požarnem načrtu in načrtu evakuacije in so označene s smernimi puščicami.

Evakuacija se izvede, preden se ogenj približa območjem, kje se zadržujejo zaposleni oz. uporabniki CRO Kidričevo. Pot za evakuacijo iz obrata ter zbirno mesto (izven obrata na parkirišču) je razvidno iz načrtov evakuacije, ki so izobešeni po obratu.

Odločitev o umiku oseb iz celotne lokacije CRO Kidričevo (evakuacijo) sprejema vodja intervencije.

Zbirno mesto je posebej označeno s tablo. Na zbirnem mestu odgovorna oseba za izvajanje evakuacije preveri ali so vsi zapustili lokacijo in o tem poroča vodji intervencije.

Vrnitev evakuiranih ljudi na lokacijo odobri in razglasi vodja intervencije.

Ob prihodu vseh evakuiranih uporabnikov CRO Kidričevo (oseb) na zbirno mesto se zaščitni ukrep evakuacije zaključi.

Za izvedbo, vodenje in usmerjanje evakuacije poskrbijo osebe odgovorne za izvajanje evakuacije.

Posebni ukrepi RBK zaščite v podjetju Saubermacher Slovenija d.o.o., CRO Kidričevo niso potrebni. Poleg požara je lahko pomanjkanje kisika glavna nevarnost pri globalnem stiku z strupenimi plini v zraku, ki nastajajo pri gorenju.

Poklicni, interni in prostovoljni gasilci poznajo ukrepe prve pomoči. Prav tako poznajo lastnosti nevarnih snovi, ki se uporabljajo v obratu. Glede na to lahko v primeru potrebe uspešno nudijo prvo in vzajemno pomoč.

V splošnem je za ukrepe na lokaciji odgovoren vodja intervencije.

8.1.3 Sprejem in oskrba ogroženih oseb

Sprejem in oskrba ogroženih ter prizadetih uporabnikov obrata obsegata:

- evidentiranje ogroženih oseb,
- urejanje sprejemališča,
- oskrba z najnujnejšimi življenjskimi potrebščinami (pitno vodo, hrano, obleko, nujno zdravstveno oskrbo,
- pomoč pri zapustitvi ogroženega območja.

Sprejem in oskrbo ogroženih uporabnikov CRO Kidričevo organizira družba Saubermacher Slovenija d.o.o. in sicer poveljnik CZ s pristojnim štabom CZ. V primeru pomoči pri oskrbi, družba zaprosi za pomoč Občino Kidričevo (Civilna zaščita) in ostale ustanove in organizacije.

8.1.4 RKB zaščita

Identifikacijo, dozimetrijo in jemanje vzorcev izvajajo regijske enote za RKB zaščito ter državne enote. Za ugotavljanje nevarne snovi, jemanje vzorcev na terenu ter izvajanja laboratorijskih analiz se po potrebi preko ReCO Ptuj zaprosi za pomoč mobilni ekološki laboratorij ELME (mobilni ekološki laboratorij) ali MEEL (Zavod za zdravstveno varstvo Maribor), prav tako se po potrebi preko ReCO Ptuj prosi za pomoč pogodbeno podjetja za odvoz nevarnih snovi (če ne moremo zagotoviti sami).

Vse sile, ki intervenirajo na območju obrata, zaradi nesreče z nevarnimi odpadki/snovmi morajo imeti zagotovljeno osebno zaščitno opremo (zaščitne maske z ustreznimi filtri, izolirnimi dihalnimi aparati, gumijastimi kombinezoni).

8.1.5 Splošni interni ukrepi na območju obrata:

- Nameščene ustrezne table nevarnosti:
  - ne uporabljaj odprtega ognja!
  - ne uporabljaj ničesar, kar lahko povzroči eksplozijo ali požar!
  - nevarnost požara ali eksplozije,
  - prepovedano uporabo odprtega ognja,
  - prepovedano kajenje,
  - prepovedana uporaba mobilnega telefona,
  - prepovedana uporaba iskrečega orodja, nezaposlenim vstop prepovedan,
- V primeru izvajanja vročih del obvezno predhodno pridobiti dovoljenje za izvajanje vročih del! Dela se brez dovoljenja ne smejo začeti!
- Hitro ukrepanje v skladu z napisanimi navodili za razlitje odpadka
- Evakuacija iz objektov podjetja do predvidenega zbirnega mesta. Velja za vse zaposlene na lokaciji.
- rednimi vizualnimi pregledi in vzdrževanjem rezervoarjev UNP in cevne povezave do končnega uporabnika (naprave),
- rednimi periodičnimi pregledi s strani pooblaščenih institucij (nepremični rezervoarji in cevovodi pod tlakom, varnostna oprema),
- preprečevanje virov vžiga na območju skladiščenja,
- nedostopnost nepooblaščenim osebam do posameznega rezervoarja,
- uporaba ustrezne delovne opreme v območju skladiščenja nevarnih snovi.
- Zaposleni za opravljanje posameznega tehnološkega procesa morajo biti usposobljeni za varno uporabo opreme. Obnova usposabljanja se mora vršiti periodično po določilih internih aktov.
- Zaposleni morajo biti seznanjeni z varnimi delovnimi/tehnološkimi postopki.
- Zaposleni morajo biti seznanjeni s postopki dela z nevarnimi odpadki/snovmi.
- Zaposleni morajo biti seznanjeni z vsemi navodili za delo in ostalimi sistemskimi navodili in jih dosledno upoštevati.
- Delno zaklanjanje, da se prepreči izpostavljenost toplotnim obremenitvam. Priporočila so:
  - Zapusti nevarno območje
  - Ne vstopaj v nevarno območje
  - Ne približuj se plamenu
  - Pokrij odkrite dele
  - Uporabi varovalno opremo.

8.1.6 Ukrepi za zmanjšanje tveganja za zaposlene in opozarjanje na nevarnost

- alarm visokega nivoja,
- samodejni in ročni javljalniki požara,
- ustrezna varovalna oprema
- nameščena gasilna oprema (gasilniki)
- ustrezno skladiščenje odpadkov
- sredstva za nadaljnjo preprečitev razlitja (absorpcijska sredstva),
- prisotnost požarne straže pri vročih deli in pretakanju nevarnih snovi na lokaciji.

V primeru nevarnosti oz. izrednega dogodka se zaposleni poslužujejo zaščitne opreme navedene v točki 4. Le to uporabijo v skladu z navodili, za odpravljanje posledic posameznega izrednega dogodka.

8.1.7 Pregled ukrepov za pomoč občini

Družba Saubermacher d.o.o. sprejema ukrepe za pomoč občini v obsegu, kot je potreben za normalizacijo oz. sanacijo nastalih razmer.

Ukrepi se nanašajo na pomoč v silah ZRP in sredstvi. Uporabo sil in sredstev za pomoč občini odobrava direktor podjetja ali od njega pooblaščen oseba.

Evakuacija ogroženega prebivalstva je v pristojnosti občine. Ob morebitni evakuaciji prebivalcev sodelujeta občina Kidričevo in podjetje Saubermacher Slovenija d.o.o..

V primeru nesreče v občini pride do medsebojnega sodelovanja pri sanaciji same nesreče v obliki odvoza nevarnih ali nenevarnih snovi iz območja dogodka.

8.2 NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

8.2.1 Nujna medicinska pomoč

Osnovno nudenje izvajajo zaposleni oz. ekipa bolničarjev, usposobljeni za nudenje prve pomoči. Ekipo prve pomoči v CRO Kidričevo sestavlja 5 zaposlenih, ki so ustrezno usposobljeni za nudenje prve pomoči ob nesreči z nevarnimi odpadki/snovjo. Na voljo imajo vso ustrezno opremo.

Seznam ekipe bolničarjev je podan v prilogi 6 ter seznam opreme je podan v prilogi 4.

Naloge so naslednje:

- Dajanje prve pomoči poškodovanim,
- izvajanje triaže,
- dekontaminiranje poškodovanih,
- sodelovanje pri prevozu poškodovanih,
- sodelovanje pri negi poškodovanih,
- sodelovanje pri izvajanju higiensko-epidemioloških ukrepov.

Če je potrebno se nadaljnje nudenje prve pomoči poteka preko NMP, ki je aktivirana preko 112 oz. jo aktivira vodja intervencije.

V primeru večjega števila poškodovanih, reševalne ekipe NMP prenesejo poškodovane do mesta zdravstvene oskrbe.

8.2.2 Gašenje in reševanje ob požarih

Gašenje in reševanje ob nesrečah z nevarnimi odpadki/snovmi obsega:

- preprečevanje nastanka oz. širjenja požarov
- gašenje požarov ter
- reševanje ob požarih.

Te naloge v obratu izvajajo zaposleni, osebe za gašenje začetnih požarov, IGE Saubermacher Slovenija, poklicni gasilci Vargas-AI ter GE PGD Talum Kidričevo ter po potrebi še ostale GE.

Naloge gašenja v obratu so razdeljene na dva nivoja:

Ob nivoju 1: zaposleni, IGE Saubermacher Slovenija ter osebe za gašenje začetnih požarov pričnejo z gašenjem in reševanjem z ročnimi gasilniki in hidranti.

Ob nivoju 2 in 3: se obvesti ReCO na tel. 112 in vodenje prevzame vodja intervencije (poklicni gasilci Vargas-AL / GE PGD Talum Kidričevo), ki tudi odreja potrebno opremo in sredstva.

8.2.3 Tehnično reševanje

Tehnično reševanje ob nesreči z nevarnimi odpadki/snovmi obsega:

- reševanje prizadetih uporabnikov obrata ali morebitnih oseb v okolici obrata
- Odstranjevanje kontaminiranih materialov
- Iskanje pogrešanih oseb
- Pretovarjanje, prečrpavanje nevarnega odpadka, ki se je razlil v lovilni bazen ali bi morebiti ušel v okolje (interno kanalizacijo Talum)
- Zavarovanje prehodov in poti.

8.2.4 Zaščita okolja

Med ukrepe zaščite okolja sodijo zaščita tal, vode in zraka.

Zaščita tal in vode:

- Tla skladišča so asfaltirana, nepropustna, odporna proti učinkovanju skladiščenih odpadkov in proti gasilni vodi ter izvedena tako, da omogočajo, da se odpadne vode s površin, brez zastajanja vode, iztekajo v interni kanalizacijski sistem. Čistilni sistem, je namenjen zbiranju in čiščenju odpadne padavinske vode ter prav tako za zadrževanje odpadne gasilne (požarne) vode
- Manjša razlitja se sanira z uporabo vpojnih in zadrževalnih sredstva iz EKO zabojnikov.
- Za sanacijo večjih razlitij imamo na razpolago lastne črpalke in sesalne kamionske cisterne.
- Volumen zadrževalnega sistema morebitnih kontaminiranih vod na lokaciji je 205,9 m³ (usedalnik z nazivnim volumnom 180m³ ima razpoložljiv volumen 174 m³, zbiralnik volumna 35m³ pa ima razpoložljiv volumen 31,9 m³),
- Opremo za ukrepanje v primeru razlitij nevarnih snovi imajo tudi poklicni gasilci Vargas-AL, gasilci GE PGD Talum Kidričevo in GEŠP PGD Ptuj.
- Odgovoren za izvajanje zaščite je:
  - nivo 1: vodja centra / poveljnik CZ / poveljnik IGE Saubermacher Slovenija
  - nivo 2: vodja centra / poveljnik CZ / poveljnik IGE Saubermacher Slovenija /vodja zunanje intervencije
  - nivo 3: vodja zunanje intervencije

Zaščita zraka:

- v primeru požara:
  - gašenje in preprečitev širjenja požara
  - umik vseh vnetljivih in gorljivih snovi, predvsem tistih, ki bi v primeru širitve požara sproščale škodljive pline
- v primeru razlitja
  - zmanjšati površino gladine tekočine (absorpcija, zbiranje v lovilnih jaških, črpanje, posipanje z vpojnimi sredstvi)

8.2.5 Zagotavljanje pogojev za normalno obratovanje

Izvajanje načrta zaščite in reševanja je končano:

- ko brezhibno delujejo vsi sistemi za nemoteno delovanje oz. izvajanje delovnih procesov,
- ko se vzpostavijo vsi sistemi požarne zaščite ter se zakonsko pregledajo,
- ko je očiščeno in dekontaminirano območje delovanja nevarne snovi oz. posledično požara,
- ko so odpravljene vse posledice nesreče oz. posledic požara.

O izpolnjevanju normalnih pogojev odloča poveljnik CZ ter vodja centra.

9 OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA

Osebna in vzajemna zaščita obsega vse ukrepe, ki jih zaposleni in neposredno ogroženi okoliški prebivalci začnejo izvajati takoj, ko so obveščeni o nesreči z nevarnim odpadkom/snovjo.

Uporaba priročnih in standardnih sredstev za osebno zaščito ter dosledno spoštovanje navodil, ki jih posredujejo sile za ZRP, lahko učinkovito zmanjšajo posledice delovanja nevarnih odpadkov/snovi.

Zaposlenim so v sklopu vaj in usposabljanja podana navodila glede načina obveščanja o nesreči, o vrsti in stopnjah nevarnosti, kot tudi o potrebnih zaščitnih ukrepih in njihovem izvajanju.

V osebno in vzajemno zaščito ob nesreči z nevarnim odpadkom/snovjo spadajo:

- ukrepi oz. navodila za pravilno ravnanje zaposlenih v primeru nesreče z nevarno snovjo/požarom,
- ukrepi oz. navodila za pravilno ravnanje neposredno ogroženih okoliških prebivalcev v primeru nesreče z nevarno snovjo/požarom,
- uporaba sredstev za osebno zaščito pred nevarnimi snovmi,
- evakuacija oz. zadrževanje na zbirnih mestih za evakuacijo, ki jih odredi vodja intervencije.

Učinkovita osebna in vzajemna zaščita za neposredno ogrožene prebivalce je čim manjše in čim krajše izpostavljanje nevarni snovi, kar prebivalci dosežejo z upoštevanjem navodil vodje intervencije.

V primeru poškodovanih je prva naloga, da se jim nudi pomoč. Prisotni na lokaciji si vzajemno pomagajo pri zapuščanju ogroženega območja in preprečijo nadaljnje posledice za zdravje/življenje.

Osebna in vzajemna zaščita je potrebna v naslednjih primerih:

- Opeklinah prve, druge in tretje stopnje zaradi izpostavljenosti toplotnemu sevanju
- Posledicah zaradi oteženega dihanja in pomanjkanja zraka
- Zlomljenih kosteh zaradi morebitnih padcev pri slabi vidljivosti
- Vrezninah in drugih poškodbah zaradi izpostavljenosti poškodovanim objektom oziroma ostrim ali vročim predmetom.

9.1 NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

Naloga zaščite in reševanja so:

- seznaniti se z okoljem, zaposlenimi in postrojenji, kjer lahko pride do nesreče
- poznati lastnosti nevarnih snovi, ki so lahko udeležene pri nesreči in varnostne ukrepe
- poznati oceno ogroženosti, na osnovi katere je izdelan načrt zaščite in reševanja
- evidentirati in razumeti ukrepe za zmanjšanje posledic morebitnih nesreč
- zagotoviti sile in sredstva (tehnična, materialna) za izvajanje ZRP
- poznati specifične nevarnosti pri reševanju iz ogroženega območja
- določiti prioritete zaščite, reševanja in pomoči: najprej varstvo zdravja in življenj, nato materialnih dobrin.

10 RAZLAGA POJMOV

10.1 POMEN POJMOV

NESREČA (manjša in večja oz. množična nesreča)

Nesreča je dogodek ali vrsta dogodkov, povzročenih po nenadzorovanih naravnih ali drugih silah, ki prizadenejo oziroma ogrozijo življenje ali zdravje oseb, živali ter premoženja, povzročijo škodo na kulturni dediščini in okolju v takem obsegu, da je za njihov nadzor in obvladovanje potrebno uporabiti potrebne ukrepe, sile in sredstva.

INDUSTRIJSKA NESREČA

Industrijska nesreča je dogodek, ki je ušel nadzoru pri opravljanju dejavnosti ali upravljanju s sredstvi za delo ter ravnanju z nevarnimi snovmi, nafto in njenimi derivati ter energetskimi plini med proizvodnjo, predelavo, uporabo, skladiščenjem, pretovarjanjem, prevozom ali odstranjevanjem, katerega posledica je ogrožanje življenja ali zdravja ljudi, živali, premoženja, kulturne dediščine ter okolja.

NEVARNOST NESREČE

Nevarnost nesreče je verjetnost, da se bo zgodila nesreča in prizadela oziroma ogrozila življenje ali zdravje ljudi ali živali ter povzročila uničenje ali škodo na premoženju, kulturni dediščini in okolju.

NEVARNA SNOV

Nevarna snov je vsaka snov v trdnem, plinastem ali tekočem stanju, ki v primeru, če nenadzorovano prodre v okolje, neposredno ogrozi življenje ali zdravje ljudi in živali oziroma povzroči uničenje ali škodo na premoženju ter ima škodljive vplive na okolje.. Nevarne snovi so tiste, ki so strupene, kancerogene, jedke, oksidacijske in dražljive, radioaktivne, kužne, eksplozivne, vnetljive ali povzročajo vžig v stiku z drugimi snovmi.

POŽAR

Požar je proces hitrega gorenja, ki se nenadzorovano širi in povzroča škodo.

Nevarna snov je vsaka snov v trdnem, plinastem ali tekočem stanju, ki v primeru, če nenadzorovano prodre v okolje, neposredno ogrozi življenje ali zdravje ljudi in živali oziroma povzroči uničenje ali škodo na premoženju ter ima škodljive vplive na okolje.

NESREČE Z NEVARNO SNOVJO

Nesreča z nevarno snovjo je nenadzorovano prodiranje nevarne snovi v okolje v trdnem, plinastem ali tekočem stanju. Nevarne snovi so tiste, ki so strupene, kancerogene, jedke, oksidacijske in dražljive, radioaktivne, kužne, eksplozivne, vnetljive ali povzročajo vžig v stiku z drugimi snovmi.

IZREDNI DOGODEK

Dogodek/nesreča v podjetju, zaradi razlitja nevarnih snovi/tekočin ter nastanka požara ali eksplozije.

EKSPLOZIJA

Eksplozija je zelo hitra reakcija oksidacije ali razpada, ki ima za posledico povišanje temperature ali tlaka oziroma obeh hkrati.

OGORŽENOST

Ogroženost je resnična ali občutena izpostavljenost ljudi, živali, premoženja, kulturne dediščine in okolja nevarnostim naravnih in drugih nesreč.

OCENA OGROŽENOSTI

Ocena ogroženosti je kakovostna in količinska analiza naravnih ter drugih danosti za nastanek naravne in druge nesreče, z oceno možnega poteka in posledic nesreče, s predlagano stopnjo zaščite pred nevarnostmi ter predlogom preventivnih in drugih ukrepov za zaščito, reševanje in pomoč.

STOPNJA OGORŽENOSTI

Stopnja ogroženosti je pričakovan obseg škode in drugih posledic naravne ali druge nesreče.

ŠKODA

Škoda, ki jo povzroči naravna ali druga nesreča, obsega neposredno škodo, stroške intervencij in ukrepov, s katerimi se prepreči povečevanje škodljivih posledic nesreče.

PREVENTIVNI UKREPI

Preventivni ukrepi so vsi ukrepi, s katerimi se prepreči nevarnost nastanka nesreče, oziroma ukrepi, s katerimi se zmanjša škodljive posledice nesreče.

OKOLJE

Okolje je predvsem bivalno, delovno in naravno okolje, ki neposredno vpliva na človeka.

MOBILIZACIJA

Mobilizacija obsega postopke in aktivnosti, s katerimi Civilna zaščita in druge sile za zaščito, reševanje in pomoč preidejo v stanje pripravljenosti za izvajanje nalog v vojnem ali izrednem stanju.

AKTIVIRANJE

Aktiviranje obsega postopke in aktivnosti, s katerimi se sile in sredstva za zaščito, reševanje in pomoč vpokličejo in organizirano vključijo v izvajanje zaščite, reševanja in pomoči.

SILE ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ

Sile za zaščito, reševanje in pomoč so razpoložljive človeške zmogljivosti gospodarskih družb, zavodov ali drugih organizacij, lokalnih skupnosti in države, ki so namenjene zaščiti, reševanju in pomoči ob naravni ali drugi nesreči.

SREDSTVA ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ

Sredstva za zaščito, reševanje in pomoč obsegajo zaščitno ter reševalno opremo in orodje, zaklonišča in druge zaščitne objekte, objekte in opremo za usposabljanje, skladišča, prevozna sredstva, telekomunikacijske in alarmne naprave ter material, ki se namensko uporablja za zaščito, reševanje in pomoč ali je predviden za ta namen.

ZAŠČITNA IN REŠEVALNA OPREMA TER ORODJE

Zaščitna in reševalna oprema ter orodje so sredstva za osebno in skupinsko zaščito, oprema, vozila ter tehnična in druga sredstva, ki jih potrebujejo strokovnjaki, reševalne enote, službe in reševalci pri zaščiti, reševanju in pomoči.

Sredstva pomoči so živila, pitna voda, obleka, obutev, zdravila in drugi predmeti oziroma sredstva, ki so namenjena brezplačni razdelitvi ogroženemu in prizadetemu prebivalstvu kot pomoč za lajšanje posledic naravne in druge nesreče.

NAČRT ZAŠČITE IN REŠEVANJA

Načrt zaščite in reševanja je na podlagi ocene ogroženosti in spoznanj stroke razdelana zamisel zaščite, reševanja in pomoči ob določeni naravni ali drugi nesreči.

POVZROČITELJ NESREČE

Povzročitelj nesreče je vsaka fizična ali pravna oseba, ki zaradi nepravilnega ravnanja ali opustitve povzroči nesrečo oziroma je zanjo objektivno odgovorna.

POŠKODOVANCİ IN BOLNIKI

Poškodovanci in bolniki so vse poškodovane, ranjene ali bolne civilne in vojaške osebe, ne glede na spol, starost in državljanstvo.

ZAŠČITA

Zaščita obsega organizacijske, tehnične in druge ukrepe ter uporabo tehničnih in drugih sredstev za neposredno osebno in skupinsko zaščito ljudi, živali, premoženja, kulturne dediščine ter okolja pred posledicami naravne in druge nesreče.

REŠEVANJE

Reševanje obsega ukrepe in postopke za reševanje ljudi, katerih življenje ali zdravje je ogroženo, reševanje živali, premoženja ter kulturne dediščine pred posledicami naravne in druge nesreče.

EVAKUACIJA

Evakuacija je organizirano gibanje oseb na varno mesto ob požaru.

POMOČ

Pomoč obsega ukrepe in storitve strokovnjakov, reševalnih enot in služb, uporabo zaščitne in reševalne opreme ter sredstev pomoči.

PRVA POMOČ

Prva pomoč je prva oskrba poškodovancev in bolnikov, ki so zaradi naravne in druge nesreče v življenjski nevarnosti ali v nevarnosti za svoje zdravje, in se opravlja zunaj zdravstvenih ustanov, skupaj z reševanjem na kraju samem.

OSNOVNI POGOJI

Osnovni pogoji za življenje ob naravni in drugi nesreči so nujna zdravstvena oskrba ljudi in živali, nastanitev in oskrba ogroženih s pitno vodo, hrano, zdravili in drugimi osnovnimi življenjskimi potrebščinami, oskrba z električno energijo, zagotovitev nujnih prometnih povezav in delovanja komunalne infrastrukture, zagotovitev in zaščita nujne živinske krme ter zaščita kulturne dediščine.

REGIJA

Regija je geografsko, urbano ali kako drugače povezano območje dveh ali več lokalnih skupnosti, ki z vidika varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami predstavlja celoto.

11 PROGRAM USPOSABLJANJA, URJENJA IN VAJ

Program usposabljanja, urjenja in vaj je podan v prilogi 9 tega NZiR.

12 NAVODILO ZA VZDRŽEVANJE IN RAZDELITEV NAČRTA ZAŠČITE IN REŠEVANJA

Prejemniki načrta zaščite in reševanja so podani v prilogi 11, vsak prejemnik načrta zaščite in reševanja se ob prejemu tudi podpiše v razdelilnik, s čimer se evidentira, da je načrt zaščite in reševanja tudi prejel.

V skladu s 14. členom Uredbe se vse spremembe in dopolnitve načrta evidentirajo na evidenčnem listu, ki je priloga 10 načrta. Za spremembe in dopolnitve načrta je pristojen skrbnik načrta. Spremembe in dopolnitve sprejema in potrdi direktor podjetja Saubermacher Slovenija d.o.o.

Načrt zaščite in reševanja se pregleda in spremeni ali dopolni zaradi spremembe ogroženosti ali večje spremembe razpoložljivih sil in sredstev za zaščito, reševanje in pomoč oziroma po potrebi, najmanj pa vsaka tri leta. Ob spremembah se upoštevajo tudi nova spoznanja stroke in izkušnje, pridobljene pri ravnanju ob nesrečah ter na vajah zaščite, reševanja in pomoči.

13 PRILOGE

Priloge in dodatki:

- Priloga 1: Razporeditev skladišč na lokaciji CRO Kidričevo
- Priloga 2: Količine in vrste odpadkov v CRO Kidričevo
- Priloga 3: Opis alarmiranja glede na dogodek
- Priloga 4: Lastna razpoložljiva sredstva
- Priloga 5: Tim za ukrepanje v izrednih razmerah
- Priloga 6: Seznam članov industrijske gasilske enote CRO Kidričevo
- Priloga 7: Navodila za organizacijo in delo informacijskega in press centra
- Priloga 8: Navodila za komunikacijo s sorodniki
- Priloga 9: Program usposabljanja
- Priloga 10: Navodila za vzdrževanje Načrta zaščite in reševanja
- Priloga 11: Evidenčni list sprememb
- Priloga 12: Obrazec za hitro obveščanje občinskih in državnih organov
- Priloga 13: Organi in enote Civilne zaščite

Dodatek 1: Osebe za izvedbe nalog in odgovornosti